

Zagreb, Savska c. 88a

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA ZA 2012. GODINU

Zagreb, lipanj 2013.

SADRŽAJ:

1.UVOD.....	1
2.IZVJEŠTAJ UPRAVE O STANJU DRUŠTVA	2
3.TRANSPORT PLINA.....	11
3.1 ZAKONSKA REGULATIVA.....	11
3.2 UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM	12
3.2.1 ULAZI U TRANSPORTNI SUSTAV	14
3.2.2 IZLAZI IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA.....	15
3.3 ISKORIŠTENOST KAPACITETA I NAJVEĆA DNEVNA OPTEREĆENJA.....	16
3.4 KVALITETA PLINA	19
3.5 URAVNOTEŽENJE SUSTAVA	20
3.6 POSEBNI UVJETI U SUSTAVU.....	21
3.7 SIGURNOST OPSKRBE	22
3.8 REZERVACIJA KAPACITETA.....	22
3.9 NADZOR I ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA	23
3.10 ZADOVOLJSTVO KORISNIKA.....	28
4.RAZVOJ I ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU	30
4.1 RAZVOJ	30
4.2. ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU.....	32
5.FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	36
5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	37
5.2. BILANCA.....	48
5.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	50
5.4.TOK NOVCA	54
6.RIZICI.....	56
7.VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE.	58

1. UVOD

Složeni gospodarski uvjeti, daljnji pad BDP-a i negativna kretanja s naglaskom na izrazitu nelikvidnost u okruženju značajno su obilježili 2012. godinu. Unatoč tome, Plinacro je u potpunosti ispunio svoju temeljnu zadaću i osigurao pouzdanu i kvalitetnu dopremu prirodnog plina od ulaza u plinski transportni sustav na području Republike Hrvatske do primopredajnih stanica distributera plina, te izravnih i povlaštenih kupaca.

Nakon što je, kroz dva investicijska ciklusa, prirodni plin postao dostupan većini građana Republike Hrvatske, u Plinacru je obavljen preustroj, te su redefinirani poslovno razvojni ciljevi koji su sadržani u dokumentu „Strategija razvoja Plinacra 2012.-2017.“. Promatranu godinu Plinacro je iskoristio za pripremu novog investicijskog ciklusa, te za stvaranje potrebnih uvjeta za pouzdanu opskrbu i na novootvorenim pravcima, održavanje i nadzor transportnog sustava, te svih ostalih aktivnosti nužnih za tehničko funkcioniranje visoko sofisticiranog plinskog transportnog sustava. Uz tu osnovnu djelatnost, pažnja je bila usmjerena i na daljnju diversifikaciju opskrbe prirodnim plinom kroz pregovore koji su se vodili s ruskim Gazpromom oko Južnog toka, te na uključivanje u aktivnosti oko traženja strateškog partnera za financiranje izgradnje LNG terminala. Krajem 2012. godine Plinacro je dokapitalizirao društvo LNG Hrvatska d.o.o., svoju tvrtku kćer.

Tijekom 2012. godine transport plina odvijao se sukladno ugovornim uvjetima i nije bilo značajnijih poremećaja u radu sustava. Neprekidnim nadzorom ulaza i izlaza iz transportnog sustava, upravljanjem tehnološkim objektima i sustavnim održavanjem osigurani su svi preduvjeti za pouzdan i siguran transport plina.

U protekloj godini Plinacro je intenzivno surađivao na usklađivanju hrvatskog energetskeg zakonodavstva i energetskeg sektora s Trećim paketom energetskeg propisa Europske Unije. Rezultat navedenih aktivnosti je donošenje novog Zakona o energiji, Zakona o regulaciji energetskeg djelatnosti i Zakona o tržištu plina, kojim se uređuju pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za UPP, distribuciju i opskrbu plinom, te za organiziranje tržišta plina kao dijela plinskog tržišta EU.

Vezano za smanjenu aktivnost gospodarstva u 2012. godini Plinacro je ostvario 1,1% manji transport plina nego godinu dana ranije. Ukupno je transportirano 3.272 mil. m³ plina. Prihod od osnovne djelatnosti iznosi 576,94 mil. kuna, odnosno 0,35% manje nego u 2011. godini, a 1,45% više od Plana za 2012. godinu. Financijski prihodi veći su za 52,6%, pa je ukupni prihod za 4,58% veći od Plana za 2012. godinu i iznosi 633,56 mil. kuna.

2. IZVJEŠTAJ UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

Vlada Republike Hrvatske imenovala je 26. siječnja 2012. godine novu Skupštinu i Nadzorni odbor Plinacra. Jedini član Skupštine društva postao je g. Radimir Čačić kojeg je 22. studenog 2012., odlukom Vlade Republike Hrvatske, zamijenio Ivan Vrdoljak, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva. Za predsjednika Nadzornog odbora imenovan je Ivo Družić, a za njegove članove Josip Jambrač, Tomislav Stojak i Fikret Nasić, te Tomislav Gračan, kao predstavnik radnika.

Umjesto jednočlane imenovana je peteročlana Uprava društva. Za predsjednika Uprave imenovan je Mladen Antunović, za njegova zamjenika Zoran Kopic, a za članove Ratimir Orešković, Radovan Cvek i Dražen Kovač.

Odlukom Skupštine društva dva puta je izmijenjena Izjava o osnivanju Plinacra, u dijelu koji se odnosi na vođenje poslova Društva.

Potvrđen je Plan poslovanja za 2012. godinu koji je usvojila prethodna Uprava, te je usvojen Plan poslovanja Plinacra za razdoblje od 2012. do 2015. godine.

S ciljem racionalnijeg i učinkovitijeg procesa poslovanja i upravljanja tvrtkom proveden je preustroj i usvojena je nova makroorganizacija Plinacra.

Na poslovanje Plinacra u 2012. godini izravan utjecaj imali su i procesi vezani uz skori ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju, te gospodarska i ekonomska kriza u Republici Hrvatskoj i zemljama u okruženju. Unatoč tim otežavajućim okolnostima i u 2012. godini Plinacro je ispunio svoju osnovnu zadaću operatora plinskog transportnog sustava u Republici Hrvatskoj i osigurao:

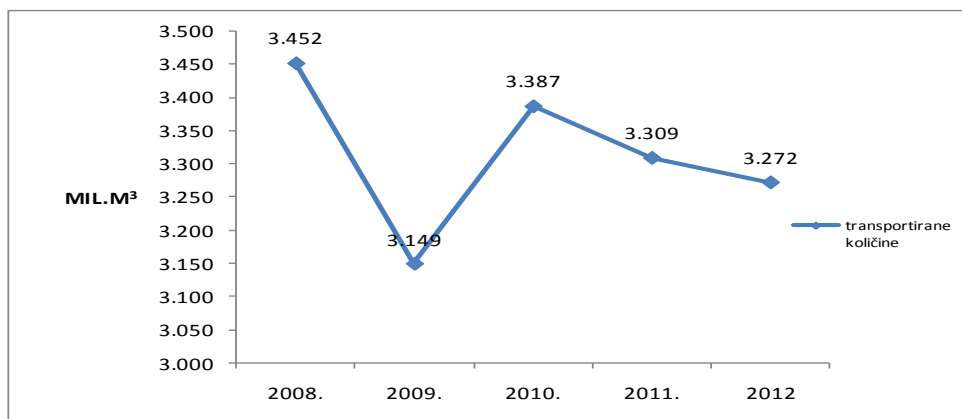
- pouzdan i siguran transport plina tj. raspoloživost kapaciteta za preuzimanje, transport i isporuku u skladu s ugovorenim obvezama
- održavanje tehnoloških objekata sustava u stanju stalne raspoloživosti
- uravnoteženje količina plina u plinskom transportnom sustavu

Transport plina u prethodne 4 godine (mil. m³)

	2009.	2010.	2011.	2012.
IMRS*	2.778	2.966	2.990	2.828
Transport do PSP Okoli	371	421	319	444
UKUPNO	3.149	3.387	3.309	3.272

*IMRS – izlazna mjerno - redukcijaska stanica

Analiza transportiranih količina plina u proteklih nekoliko godina pokazuje trend pada transportiranih količina. Podatak da je 2010. godine zabilježen porast, na žalost nije bio početak očekivanog rasta već kratkotrajna iznimka. Unatoč činjenici da je u razdoblju od 2007. – 2012. godine Plinacro završio plinifikaciju Istre, Like i Dalmacije, godišnje transportirane količine plina od 2009. godine ne samo da se nisu povećale već su ispod količina koje su transportirane u 2007. i 2008. godini. (3.452 mil. m³).

Financijski rezultati ostvareni u 2012. godini:

- ukupni prihodi 633,57 mil. kuna
- ukupni rashodi 548,91 mil. kuna
- bruto dobit 84,66 mil. kuna
- neto dobit 74,61 mil. kuna
- smanjenje dugotrajne imovine Društva za 181,33 mil. kuna

Provedene mjere racionalizacije poslovanja rezultirale su smanjenjem ukupnih rashoda poslovanja za 4,94 % ili 28,5 mil. kuna u odnosu na Plan. To je, uz povećanje ukupnih prihoda za 27,7 mil. kuna u odnosu na Plan (19,6 mil. kuna od financijskih prihoda), rezultiralo ostvarenom bruto dobiti u 2012. godini većom od one ostvarene u 2011. godini za 20,80% ili 14,58 mil. kuna.

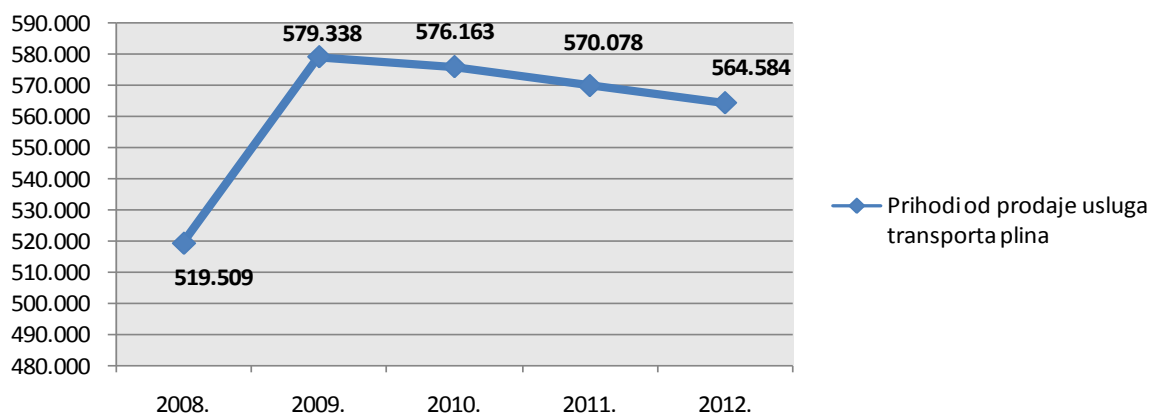
Analiza ostvarenih prihoda pokazuje:

1. Nastavak trenda smanjenja prihoda ostvarenih od prodaje usluge transporta plina (kontinuirani pad prihoda od 2009. godine)
2. Rast ostalih poslovnih prihoda (prihod od prodaje povezanim poduzećima, prihod od ukidanja dugoročnih rezerviranja za sudske sporove, prihod od usluga tehnološkog nadzora)
3. Rast financijskih prihoda (najvećim dijelom zbog povlačenja ostvarene dobiti tvrtke kćeri Podzemno skladište plina d.o.o.)

STRUKTURA UKUPNIH PRIHODA

Opis	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn
Prihodi od prodaje usluga transporta plina	519.509	579.338	576.163	570.078	564.584
Ostali poslovni prihodi	9.375	6.555	7.153	8.866	12.356
Prihodi osnovne djelatnosti	528.884	585.893	583.316	578.944	576.940
Financijski prihodi	31.329	55.023	64.835	52.823	56.625
UKUPNI PRIHODI	560.213	640.916	648.151	631.767	633.565

Prihodi od prodaje usluga transporta plina

Bitno je istaknuti i činjenicu da visina tarifnih stavki za transport plina nije mijenjana od 2009. godine iako je Plinacro, sukladno zakonskoj regulativi, svake godine podnosio prijedlog za promjenu - povećanje tarifnih stavki. Iste tarifne stavke se primjenjuju i u 2013. godini, budući da do danas Plinacro nije dobio očitovanje resornog ministarstva o prihvatljivosti predloženih visina tarifnih stavki za transport plina u 2013. godini. Zahtjev je upućen nadležnom Ministarstvu gospodarstva, na daljnje postupanje, u rujnu 2012. godine.

Na stabilnost novčanih tokova Plinacra negativno utječe razina dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja od kupaca, te sporst i nedovoljna učinkovitost institucija u provođenju oblika prisilne naplate tih potraživanja. Nedovoljna preciznost energetskih zakona dodatno otežava postupke naplate jer omogućava korisnicima transportnog sustava da bez ozbiljnih posljedica odbiju potpisati ugovore i dati sredstva osiguranja plaćanja.

Revizija poslovanja za 2012. godinu konstatirala je sljedeće:

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva PLINACRO d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva **PLINACRO d.o.o.**, Zagreb, ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2012., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2012., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanom tijeku za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Reviziju financijskih izvještaja Društva za 2011. godinu obavila je revizorska tvrtka **AUDIT d.o.o.**, Zagreb te je s datumom 27. ožujka 2012. izdala Izvješće ovlaštenog revizora u kome je iskazala pozitivno mišljenje.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2012., te rezultate poslovanja i novčane tijekove Društva za 2012. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

Poseban naglasak

5. Bez izražavanja rezerve na naše mišljenje, upozoravamo na bilješku 40. uz financijske izvještaje. Protiv Društva je pokrenut postupak pred Stalnim Arbitražnim sudištem pri Hrvatskoj gospodarskoj komori radi isplate iznosa od 56.471.496 kuna za dodatne radove na izgradnji magistralnog plinovoda, IV dio sustava Like i Dalmacije od PČ/MRS Benkovac do PČ Dugopolje (MRS Split) DN 500/75 i ugradnji pripadajućih mjerno redukcijskih stanica. Do sada je Društvo iznijelo argumente kojima osporava aktivnu legitimaciju tužitelja u predmetnom sporu te zahtjeva od arbitražnog vijeća da odluči prvo o tužiteljevoj aktivnoj legitimaciji prije upuštanja u razmatranje merituma spora. Konačni ishod spora ne može se sada utvrditi pa u financijskim izvještajima nije obavljeno rezerviranje za moguće obveze koje bi mogle uslijediti.

Ostali zakonski ili regulatorni zahtjevi

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2012. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 40 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 15. ožujka 2013. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Marijana Pranjić, ovlašteni revizor

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6b

Jeni Krstičević, predsjednica Uprave

Za Plinacro je 2012. godina posebno značajna i iz razloga što je u toj godini praktično završen desetogodišnji investicijski ciklus plinifikacije Republike Hrvatske, predviđen od Vlade RH usvojenim Planom razvoja, izgradnje i modernizacije plinskog transportnog sustava u Republici Hrvatskoj 2002.-2011. godina.

Uspješno ostvarenje tog Desetogodišnjeg plana koje je obilježeno prigodnom svečanošću puštanja u rad IV dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije, 19. svibnja 2013. godine u Dugopolju, nikako ne znači i kraj investicijskih aktivnosti Plinacra. Osim brojnih razvojnih projekata na kojima se sustavno radi već niz godina (LNG Terminal, Južni tok, interkonekcije s Bosnom i Hercegovinom i Slovenijom, Jadransko-jonski plinovod dr.), Plinacro je osmislio i dao na usvajanje Ministarstvu gospodarstva strateško-razvojni dokument «Plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske od 2011.do 2015. godine». Ministarstvu gospodarstva usvojilo ga je 27. veljače 2012. godine.

U 116.714.901,00 kuna ostvarenih ulaganja u 2012. godini nalazi se i dio ulaganja iz tog Plana. Veći financijski efekti ulaganja, temeljem Plana, očekuju se u sljedeće tri godine.

Iznomom od 23.355.900,00 kuna Plinacro je tijekom 2012. godine dokapitalizirao društvo LNG Hrvatska d.o.o., za poslovanje ukapljenim plinom u kojem je Plinacro i nakon izvršene dokapitalizacije suvlasnik zajedno s društvom HEP d.d., u omjeru 50% - 50%.

Tijekom 2012. godine Plinacro je intenzivno radio i surađivao s nadležnim ustanovama na usklađivanju hrvatskog energetskeg zakonodavstva i energetskeg sektora s Trećim paketom energetske propisa Europske Unije. Rezultat navedenih aktivnosti je donošenje novog Zakona o energiji, Zakona o regulaciji energetskeg djelatnosti, te u 2013. godini Zakona o tržištu plina kojim se uređuju pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, transport, skladištenje, upravljanje terminalom za UPP, distribuciju i opskrbu plinom, te za organizaciju tržišta plina kao dijela plinskog tržišta Europske unije.

Ovim su Plinacru, kao operatoru transportnog sustava, propisane i nove dužnosti i obveze- certifikacija operatora transportnog sustava, izrada Desetogodišnjeg plana, izrada Izvješća o ostvarenim investicijama, izrada Izvješća o radu dispečerskeg centra i izrada novih Mrežnih pravila transportnog sustava.

U dijelu ugovaranja, a sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi, Plinacro ima status Sektorskog naručitelja i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi, osim u slučajevima kada je procijenjena vrijednost manja od 70.000,00 kuna. U svim postupcima javne nabave kao kriterij odabira primjenjivao se kriterij najniže cijene.

Naime, nakon isključenja ponuditelja kod kojih su stečeni razlozi za isključenje iz čl. 67. i 68. ZOJN-a, te nakon odbijanja ponuda ponuditelja koje, između ostalog, nisu bile u skladu s traženom natječajnom dokumentacijom i odredbama ZOJN-a, među preostalim prihvatljivim ponudama izabiran je ponuditelj prema kriteriju najniže cijene.

U 2012. godini ukupna ugovorena vrijednost iznosila je 163.574.610 kuna, dok je ukupna ugovorena vrijednost javne nabave iznosila 154.098.419 kuna što je prezentirano u tabelarnom prikazu.

Po provedenim postupcima javne nabave, u navedenom razdoblju, podneseno je 14 žalbi koje je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave odbila ili odbacila u korist Plinacra.

Broj i vrijednost sklopljenih ugovora prema vrsti provedenog postupka:

Postupak javne nabave	Broj ugovorenih predmeta	%	Vrijednost (kn)	%
otvoreni postupak javne nabave	103	74	118.006.119	77
otvoreni postupak javne nabave – okvirni sporazum	8	6	12.507.217	8
pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave	11	8	7.978.243	5
sklapanje ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B	10	8	5.572.951	4
izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi	5	4	10.033.889	6
UKUPNO		100 %	154.098.419	100 %

Sagledavajući sudske sporove, bitno je napomenuti da je na dan 31.12.2012. godine u Plinacru bilo aktivno 48 sudskih postupaka od kojih je tijekom 2012. pokrenuto njih 13. Od tih 13 sudskih postupaka u 6 je Plinacro tužitelj/ovrhoditelj, a u preostalih 7 tuženik. Najveći spor vezan je za Montmontažu-Plinovodi d.o.o., Zagreb koja je kao dio Poslovne udruge Montmontaža gradila IV dio sustava Like i Dalmacije od Benkovca do Dugopolja i koja je pokrenula tužbu protiv Plinacra na ime povećanog opsega radova, u visini od 56.471.495,56 kuna. Postupak se vodio na Stalnom arbitražnom sudištu pri Hrvatskoj gospodarskoj Komori, a do odbacivanje tužbenog zahtjeva došlo je u svibnju 2013. godine.

U 2012. godini Plinacro je izdao 151 poseban uvjet gradnje, 228 suglasnosti bez posebnih uvjeta gradnje, 97 suglasnosti na glavne/izvedbene projekte i 20 suglasnosti za izvođenje radova u

zaštitnom pojasu plinovoda. Poslano je 8 prijava građevinskoj inspekciji zbog objekata koji su građeni u zaštićenom pojasu.

Na dan 31.12.2012. godine u Plinacru je bilo zaposleno 285 radnika, što je 11 zaposlenika više nego na dan 31.12. 2011. Tijekom 2012. godine objavljena su dva javna natječaja za zapošljavanje, a u radni odnos primljen je 21 djelatnik. U istom razdoblju radni odnos je prestao za 10 zaposlenika. Školovanje uz rad pohađalo je sedam zaposlenika, a stručna usavršavanja i seminare više desetaka zaposlenika u što je Plinacro ukupno uložio 688.282,80 kuna.

Usprkos vrlo složenim uvjetima poslovanja u 2012. godini, te provedenim mjerama racionalizacije i štednje, načelo društveno odgovornog ponašanja dosljedno se primjenjuje u svim svojim aktivnostima. Posebna pozornost posvećena je području zaštite okoliša. Plinacro posjeduje Operativne planove intervencija u zaštiti okoliša koji su izrađeni u skladu s upravno – teritorijalnim ustrojem RH i nadležnostima državnih ureda, službi za zaštitu okoliša u županijama kroz koje prolazi transportni sustav plinovoda. Operativni planovi sadrže identifikaciju opasnih tvari, njihovu količinu i klasifikaciju, izradu modela najgoreg mogućeg slučaja i alternativnog događaja, određivanja područja mogućih utjecaja, te procjene mogućih efekata po život, imovinu i okoliš. Uz navedeno, također sadrže i preventivne mjere, ustroj i provedbu mjera u slučaju izvanrednog događaja, program osposobljavanja i vježbi.

U Plinacru je uspostavljen i katastar emisija u okoliš, a sukladno zakonskim propisima provodi se postupanje s otpadom i mjerenje emisija u zrak iz stacionarnih izvora. Plinacro ima i vlastiti Pravilnik zaštite od požara i Plan mjera zaštite od požara po kojima se preventivno djeluje, a u svrhu sprječavanja nastanka požara svi djelatnici su osposobljeni za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

Društveno odgovorno poslovanje predstavlja koncept prema kojemu Plinacro, na dobrovoljnom principu, integrira skrb za društvena pitanja i zaštitu okoliša u poslovne aktivnosti i odnose s interesnim skupinama, kako bi se u društvenoj zajednici na područjima primjene usvojenih poslovnih normi, optimiziranja uporabe prirodnih i ljudskih resursa, te unapređenja društvene svijesti profilirao kao prepoznatljiv promotor održivog razvoja i tvrtka koja njeguje društveno odgovorno poslovanje. Stoga, politikom odobravanja donacija i sponzorstava Plinacro u lokalnim zajednicama podupire projekte od značaja za tu zajednicu.

Kao tvrtka koja posluje u skladu s certifikatom ISO 9001 Sustava upravljanja kvalitetom, Plinacro provodi interne i vanjske prosudbe. Interne su provedene u planiranim intervalima (od listopada do prosinca 2012. godine) u svim organizacijskim jedinicama. Zabilježeno je da su svi procesi u skladu s propisanim procedurama i pravilnicima, te da se dokumentacija sukladno potrebama za

promjenama u procesima, a u svrhu poboljšanja, kontinuirano revidira. Tijekom godine revidirano je preko 30-ak radnih uputa, procedura kao i pravilnika. Razlozi za to bili su usklađivanje s novim zakonskim okvirima, potrebe posla za pojednostavljenim, a efikasnijim procedurama kao i optimiziranje dokumentacije. Tijekom 2012. godine imali smo i tri vanjska nadzora od kojih je jedan bio recertifikacijski. Auditirane su gotovo sve organizacijske jedinice, a bila je zabilježena samo jedna nesukladnost koja je ispravljena u korekciji.

U 2012. godini usluga transporta plina obavljena je u skladu s ugovornim uvjetima, a radovi na održavanju obavljani su uz odgovarajuću pripremu sustava, na način da je utjecaj na ugovorene kapacitete bio minimalan. Svi radovi koji su utjecali na korištenje kapaciteta transportnog sustava najavljivani su korisnicima sukladno zakonskoj regulativi.

U promatranom razdoblju zabilježena su samo dva neplanirana prekida isporuke plina korisnicima zbog sanacije propuštanja plinovoda. Popravak je obavljen u kratkom roku tako da je utjecaj na korisnike transportnog sustava bio beznačajan. Zaprimita su i 2 prigovora, jedan korisnika transportnog sustava, a drugi krajnjeg kupca priključenog na distribucijski sustav, koji su rezultat nedovoljno jasnih propisa. Plinacro je oba podnositelja prigovora uputio na tijela nadležna za tumačenje zakonskih i podzakonskih akata.

Osim navedenoga, na zahtjev korisnika transportnog sustava i operatora distribucijskih sustava, nakon prilagodbe uvođenja nove mjerne jedinice za količinu plina (kWh) umjesto m³, od početka 2012. godine Plinacro je izašao ususret molbama da se olakšaju poslovni procesi korisnika, te je u svoje izvještaje ponovno uveo i podatke o transportiranim m³ prirodnog plina.

U svrhu pripreme za primjenu novog modela Tarifnog sustava u travnju je u suradnji s Hrvatskom energetsom regulatornom agencijom održana prezentacija i radionica za korisnike transportnog sustava, s ciljem upoznavanja svih sudionika na tržištu plina s novom metodologijom Tarifnog sustava.

Na kraju nešto i o zaposlenicima Plinacra u 2012. godini. I oni su dali veliki doprinos uspješnom poslovanju tvrtke. Uz primjereno zalaganje kod svakodnevnog obavljanja poslova i radnih zadataka, pokazali su i zavidnu razinu socijalne osjetljivosti tijekom pregovaranja o Kolektivnom ugovoru za 2013. godinu. Uprava društva je s oba sindikata zaposlenika Plinacra, Inašem i Singom, postigla dogovor o smanjenju brojnih prava u Kolektivnom ugovoru – odricanje od naknade za regres, božićnice, bona za Uskrs, te vidnog smanjenja drugih naknada koje su bile predviđene starim Kolektivnim ugovorom.

3. TRANSPORT PLINA

3.1 ZAKONSKA REGULATIVA

Tijekom 2012. godine Plinacro je, kao operator transportnog sustava i ključni sudionik na tržištu plina, intenzivno surađivao na usklađivanju hrvatskog energetskeg zakonodavstva i energetskeg sektora s Trećim paketom energetskeg propisa Europske Unije. Rezultat navedenih aktivnosti je donošenje novih energetskeg zakona u svrhu definiranja pravila ponašanja svih sudionika tržišta plina u Republici Hrvatskoj. Novi energetskeg zakoni su:

1. *Zakon o tržištu plina* („Narodne novine“ broj 28/13)

Zakonom o tržištu plina se u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenijela pravna stečevina Europske unije iz područja energetike, a posebice Direktiva 2009/73/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina (L 211, 14. 8. 2009.). Odredbama ZOTP-a definirani su sudionici na tržištu plina, te njihovi zadaci, dužnosti i obveze.

2. *Zakon o energiji* („Narodne novine“ broj 120/12)

Zakonom o energiji uređuju se mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu energijom i njezinu učinkovitu proizvodnju i korištenje, akti kojima se uređuje i na temelju kojih se provodi energetska politika i planiranje energetskeg razvitka, obavljanje energetskeg djelatnosti na tržištu ili kao javna usluga, te osnovna pitanja obavljanja energetskeg djelatnosti. Time se u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenijela pravna stečevina Europske unije, odnosno Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i Direktiva 2009/73/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina.

3. *Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti* („Narodne novine“ broj 120/12)

Zakonom o regulaciji energetskeg djelatnosti uređuje se uspostava i provođenje sustava regulacije energetskeg djelatnosti, postupak osnivanja tijela za regulaciju energetskeg djelatnosti, te druga pitanja od značaja za regulaciju energetskeg djelatnosti. Time se u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenijela pravna stečevina Europske unije, odnosno Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i Direktiva 2009/73/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina.

U navedenim energetskeg zakonima propisana su sva prava i dužnosti operatora transportnog sustava. Sukladno propisanim odredbama, tijekom 2012. godine započele su s aktivnostima u cilju izvršenja obveza koje proizlaze iz energetskeg zakona Republike Hrvatske, odnosno važećih EU Direktiva i Uredbi.

Prioritetni zahtjevi proizašli iz Zakona o tržištu plina odnose se na izradu Zahtjeva za certifikaciju operatora transportnog sustava, prijedloga Desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2023., te izradu Mrežnih pravila transportnog sustava. Zahtjev za certifikaciju operatora transportnog sustava i prijedlog Desetogodišnjeg plana razvoja transportnog sustava Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2023. dostavljeni su regulatornoj agenciji u za to zakonski propisanom roku. Zakonski rok za izradu prijedloga Mrežnih pravila transportnog sustava je rujan 2013., no u svrhu uvođenja novog modela tržišta plina, a sukladno zahtjevima regulatorne agencije, prijedlog Mrežnih pravila bit će izrađen do srpnja 2013. godine.

Tarifni sustav za transport prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki („Narodne novine“ 134/11, 2/12), u daljnjem tekstu „*Tarifni sustav*“, stupio je na snagu 1. travnja 2012., izuzev odredbi kojima se uređuje obračun i naplata naknade za korištenje transportnog sustava plinovoda, a koje prestaju važiti danom stupanja na snagu Odluke o visini tarifnih stavki za transport prirodnog plina prema odredbama važećeg Tarifnog sustava. Temeljem odredbi Tarifnog sustava, Plinacro je kao operator transportnog sustava, u travnju i rujnu 2012. godine Ministarstvu gospodarstva podnio prijedloge visina tarifnih stavki za transport prirodnog plina za 2012. i 2013. godinu, te na taj način stvara preduvjete za početak potpune primjene Tarifnog sustava, odnosno primjene ulazno-izlaznog modela. Prijedlozi visina tarifnih stavki za transport prirodnog plina nisu usvojeni.

3.2 UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM

Tijekom 2012. godine u transportni sustav je preuzeto 3.265 mil. m³ prirodnog plina (31.260 mil. kWh). Do izlaznih mjerno - redukcijskih stanica (IMRS) transportirano je 2.828 mil. m³ (27.012 mil. kWh), a 444 mil. m³ (4.247 mil. kWh) plina transportirano je do PSP Okoli. Ukupno transportirane količine plina manje su za približno 1,87 %, u odnosu na 2011. godinu, zbog manje predaje plina korisnicima transportnog sustava.

Plin je u transportni sustav preuziman na 10 priključaka; 9 ulaznih mjernih stanica i podzemnom skladištu plina Okoli:

- 7 priključaka u funkciji prihvata plina iz proizvodnih polja na teritoriju Republike Hrvatske
- 2 priključka na interkonekcijama, u funkciji prihvata plina iz uvoznih dobavnih pravaca (Slovenija, Mađarska)
- 1 priključak u funkciji povlačenja plina iz PSP Okoli.

Plin je iz transportnog sustava isporučen na 200 priključka; 148 izlaznih mjerno - redukcijskih stanica i podzemnom skladištu plina Okoli:

- 42 priključaka u funkciji predaje plina industrijskim kupcima na transportnom sustavu

- 157 priključaka u funkciji predaje plina u distribucijske sustave kojima upravlja 37 operatora distribucijskih sustava
- 1 priključak u funkciji utiskivanja plina u PSP Okoli.

Tijekom 2012. godine Plinacro je nastavio s izvršavanjem obveza operatora transportnog sustava i aktivnostima na upravljanju kapacitetima plinskog transportnog sustava, a pojedine aktivnosti intenzivirane su pojavom novih bilančnih skupina na tržištu prirodnog plina. Uslugu transporta plina koristilo je 40 opskrbljivača plinom. Od 1. siječnja 2012. godine, korisnici transportnog sustava postaju članovi dvaju ili više bilančnih skupina, te su osim bilančne skupine „Prirodni plin“ aktivne nove bilančne skupine: Crodux, Econ Gas, Gradska plinara Zagreb opskrba, Petrokemija, Prirodni plin, Prvo plinarsko društvo, Vetropack.

U 2012. godini zaprimljeno je ukupno 165 zahtjeva za rezervacijom kapaciteta, što je deset puta više nego u 2011. godini kada je zaprimljeno 16 zahtjeva za rezervacijom kapaciteta. Veći broj zahtjeva posljedica je pojave novih bilančnih skupina i primjene „starog“ tarifnog sustava za transport prirodnog plina prema kojem se usluga transporta prirodnog plina obračunava temeljem najvećeg dnevnog opterećenja za pojedinog korisnika TS-a, a ne temeljem zakupljenog kapaciteta, zbog čega nema razlike između godišnje, mjesečne ili dnevne rezervacije kapaciteta. Isto tako, veći broj zahtjeva je posljedica činjenice da voditelji bilančnih skupina ne podnose zahtjev za rezervacijom kapaciteta za članove svojih bilančnih skupina sve dok ne potpišu kupoprodajne ugovore.

Od ukupno 165 zahtjeva, zaprimljena su četiri zahtjeva na godišnjoj razini (za plinsku godinu 2012./2013.), 37 zahtjeva na mjesečnoj razini i 124 zahtjeva na dnevnoj razini. Od listopada 2012. godine u cijelosti je rezerviran stalni kapacitet na UMS Rogatec, te je zbog daljnje potražnje za kapacitetom na UMS Rogatec ponuđena usluga rezervacije prekidivog kapaciteta.

Tijekom 2012. godine dogodile su se i prve promjene opskrbljivača na distribucijskim sustavima, posljedica čega su bili zahtjevi za promjenama rezerviranih kapaciteta na izlazima za distribucijske sustave, te su se dogodile i dvije promjene opskrbljivača na izlazima za krajnje kupce na transportnom sustavu; Petrokemiju d.d. i HEP proizvodnju d.d.

Od 1. siječnja 2012. godine u svim se poslovnim procesima za tržište prirodnog plina, te u izvještajima koje Plinacro dostavlja opskrbljivačima, voditeljima bilančnih skupina i operatoru tržišta plina koristi mjerna jedinica kWh.

Za nove voditelje bilančnih skupina pripremljena je i održana obuka s temama pojašnjenja pravila tržišta plina, pregleda uloga i obveza operatora transportnog sustava i voditelja bilančnih skupina, upoznavanja s obvezama svakodnevne razmjene podataka i izvještavanja, pravilima izračunavanja kapaciteta i količina plina iskazanih u mjernoj jedinici m³ u mjernu jedincu kWh, pravilima raspodjele

količina (alokacija) na priključcima na kojima su dva ili više korisnika TS-a ugovorila transport plina ili je jedan korisnik TS-a ugovorio transport, ali temeljem zahtjeva u dvije ili više bilančnih skupina.

Na interkonekcijama Dravaszerdahely – Donji Miholjac, te Rogatec svakodnevno se sa susjednim operatorima transportnog sustava provodi razmjena podataka za postupak uparivanja količina plina nominiranih na strani jednog i drugog operatora, podataka o izmjerenim količinama i sastavu plina kao i ostalih obveza prema sporazumno utvrđenim pravilima.

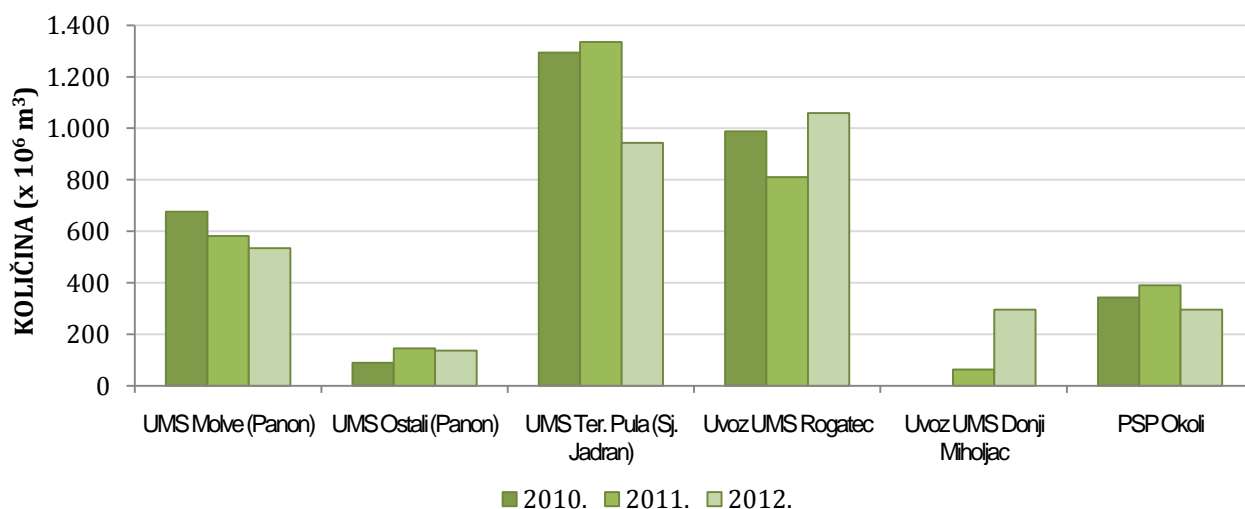
3.2.1 ULAZI U TRANSPORTNI SUSTAV

Tijekom 2012. godine korisnik transportnog sustava Prirodni plin d.o.o., predavao je plin iz proizvodnih polja Panona (preko 6 ulaznih mjernih stanica: UMS Molve, UMS Etan, UMS Gola, UMS Hampovica, UMS Ferdinandovac, te UMS Legrad), iz proizvodnih polja Sjevernog Jadrana (UMS Terminal Pula), te tijekom zimskog perioda iz PSP Okoli, dok su iz uvoznih dobavnih pravaca (UMS Rogatec i UMS Dravaszerdahely) plin osim korisnika, društva Prirodni plin d.o.o., predavali i drugi korisnici transportnog sustava.

Količine plina predane u TS

	2010.	2011.	2012.	%
	(x 10 ⁶ m ³)	(x 10 ⁶ m ³)	(x 10 ⁶ m ³)	
UMS RH	2.060	2.063	1.614	-21,76
Uvoz UMS	989	875	1.355	54,86
PSP Okoli	343	390	296	-24,13
UKUPNO	3.392	3.328	3.265	-1,87

Značajno su smanjenje količine plina predane u TS s plinskih polja na teritoriju Republike Hrvatske, a povećane su količine predane u TS preko UMS Rogatec i UMS Dravaszerdahely. Količine plina preuzete iz PSP Okoli smanjene su (-24,13) % u odnosu na 2011. godinu. Navedeno je posljedica novih odnosa na tržištu prirodnog plina i sveukupno smanjene potrošnje plina.

Usporedba količina plina predanih u TS u 2010., 2011. i 2012. Godini

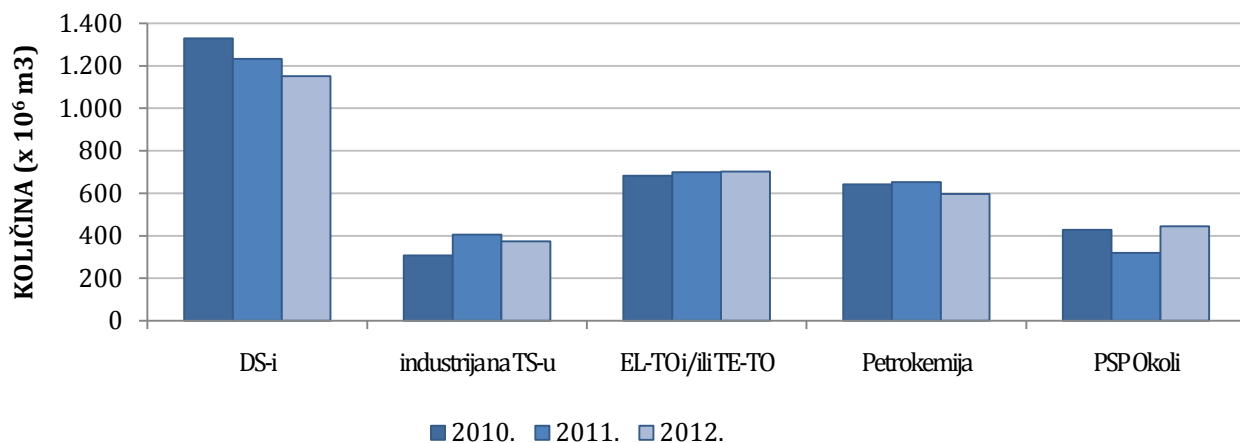
Prethodnih godina, do 1.1.2012. godine, sve količine plina predavao je u transportni sustav korisnik transportnog sustava, društvo Prirodni plin d.o.o. Aktivnim sudjelovanjem novih bilančnih skupina, tijekom 2012. godine promijenjen je udio pojedinih korisnika TS-a, odnosno bilančnih skupina, u količinama plina predanima u transportni sustav. Nove bilančne skupine sudjelovale su u ukupno predanoj količini plina na ulazima u TS s udjelom od 5,8%.

3.2.2 IZLAZI IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA

Iz transportnog sustava isporučeno je 3.272 mil. m³, uključivo s izlazom za PSP Okoli, što je približno za 1,12% manje u odnosu na 2011. godinu.

Količine plina isporučene na izlazima iz TS, prema kategorijama priključenih sustava

	2010. (x 10 ⁶ m ³)	2011. (x 10 ⁶ m ³)	2012. (x 10 ⁶ m ³)	%
DS-i	1.329	1.233	1.151	-6,63
industrija na TS-u	307	406	377	-7,19
EL-TO i/ili TE-TO	682	699	703	0,53
Petrokemija	642	652	597	-8,40
PSP Okoli	428	319	444	39,11
UKUPNO	3.387	3.309	3.272	-1,12

Usporedba količine plina isporučenih na izlazima iz TS u 2010., 2011. i 2012. godini, prema kategorijama priključenih sustava

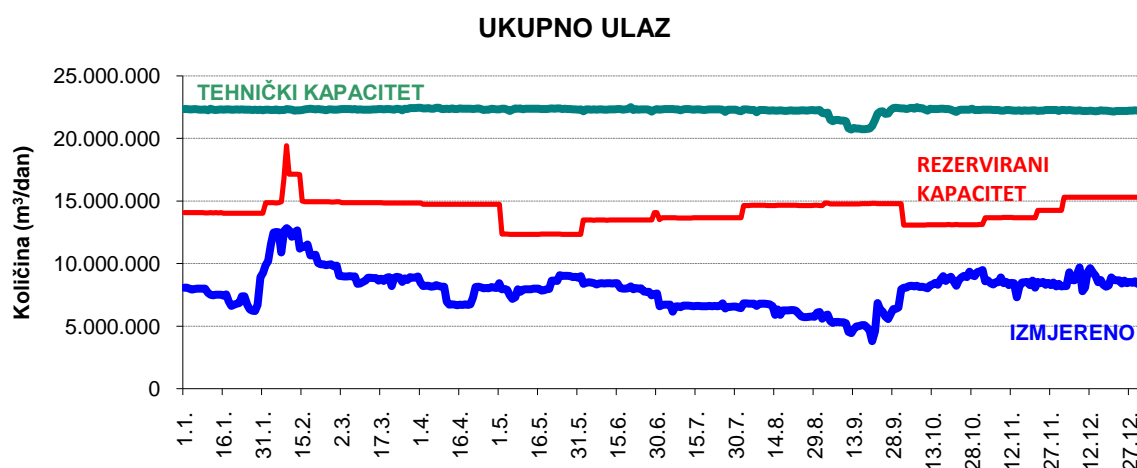
3.3 ISKORIŠTENOST KAPACITETA I NAJVEĆA DNEVNA OPTEREĆENJA

ISKORIŠTENOST KAPACITETA NA ULAZIMA U TRANSPORTNI SUSTAV

Tijekom 2012. godine u sustav je preuzeto 2,9 mlrd. m³ (bez PSP Okoli), dok je tehnički kapacitet ulaza omogućavao preuzimanje cca. 8,1 mlrd. m³. Prosječna iskorištenost tehničkog kapaciteta ulaza u transportni sustav iznosila je 36 % na nivou godine

Na sljedećem grafu dan je prikaz iskorištenosti kapaciteta na ulazima u transportni sustav na nivou dana.

Ukupan tehnički kapacitet ulaza u transportni sustav (bez PSP Okoli) **iznosi 22,3 mil. m³/dan**

Usporedba tehničkog, rezerviranog i iskorištenog kapaciteta na ulazima u TS bez PSP Okoli u m³/dan

Maksimalna postignuta satna iskorištenost tehničkog kapaciteta na svim ulazima iznosila je 70,45 %, dok je prosječna iskorištenost tehničkog kapaciteta na svim ulazima iznosila 36%.

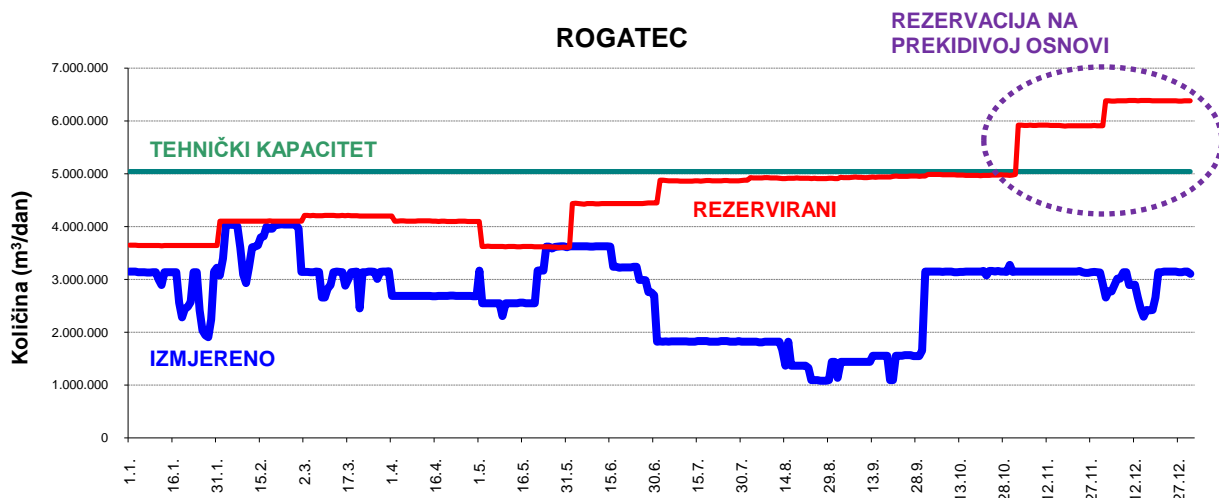
Tablica 3 – Tehnički i iskorišteni kapaciteti ulaza u TS u m³/h

	Tehnički kapacitet (m ³ /h)	Najveći iskorišteni kapacitet (m ³ /h)	Prosječna iskorištenost kapaciteta (m ³ /h)
UMS Rogatec	210.000	186.378	121.069
UMS Terminal Pula	240.000	141.200	107.884
Panon ukupno	82.762	82.762	76.470
UMS Dravaszerdahely	400.000	246.767	32.098
Ukupno	932.762	657.107	337.520

UMS Rogatec - *Tehnički kapacitet* ⇒ **5,04 mil. m³/dan**

Prosječna iskorištenost tehničkog kapaciteta UMS Rogatec iznosila je 57% na nivou godine. Tijekom 2012. godine u sustav je preko UMS Rogatec preuzeto 1.059 mil. m³ plina, za pet opskrbljivača plinom, dok je tehnički kapacitet navedenog ulaza omogućavao preuzimanje gotovo

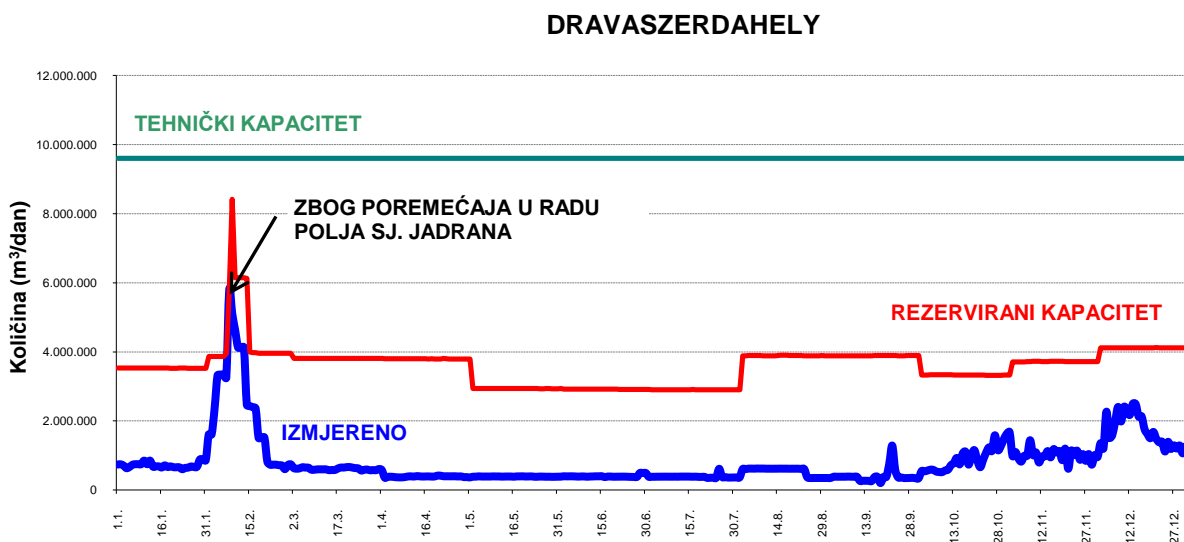
1,8 mlrd. m³. Od studenog 2012. godine evidentirano je ugovorno zagušenje, te je korisnicima ponuđen prekidivi kapacitet. Unatoč ugovornom zagušenju, iskorištenost kapaciteta nije se povećala.

Usporedba tehničkog, rezerviranog i iskorištenog kapaciteta na UMS Rogatec u m³/dan

UMS Dravaszerdahely - Tehnički kapacitet ⇒ 9,6 mil. m³/dan

Evidentna je velika razlika između zakupljenog i korištenog kapaciteta i na UMS Dravaszerdahely, na kojem je sedam opskrbljivača plinom rezerviralo kapacitet tijekom 2012. godine, a razlog navedenoga je neodgovarajući tarifni sustav.

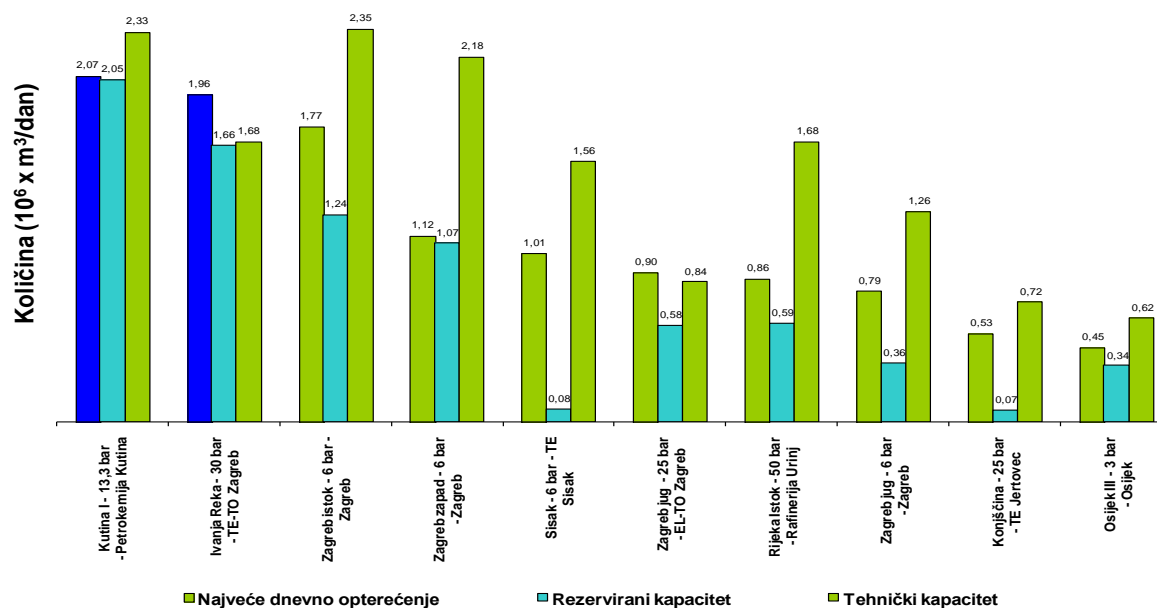

Usporedba tehničkog, rezerviranog i iskorištenog kapaciteta na UMS Dravaszerdahely u m³/dan

ISKORIŠTENOST KAPACITETA NA IZLAZIMA IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA

Ukupan tehnički kapacitet izlaza iz transportnog sustava iznosi približno 36.000.000 m³/dan.

Tijekom 2012. godine bilo je aktivno 200 fizičkih izlaza iz transportnog sustava, preko kojih je plin isporučivan korisnicima TS-a. U nastavku je dan prikaz 10 priključaka s najvećim korištenjem kapaciteta.

Iskorišteni, rezervirani i tehnički kapacitet na 10 priključaka s najvećim korištenjem kapaciteta

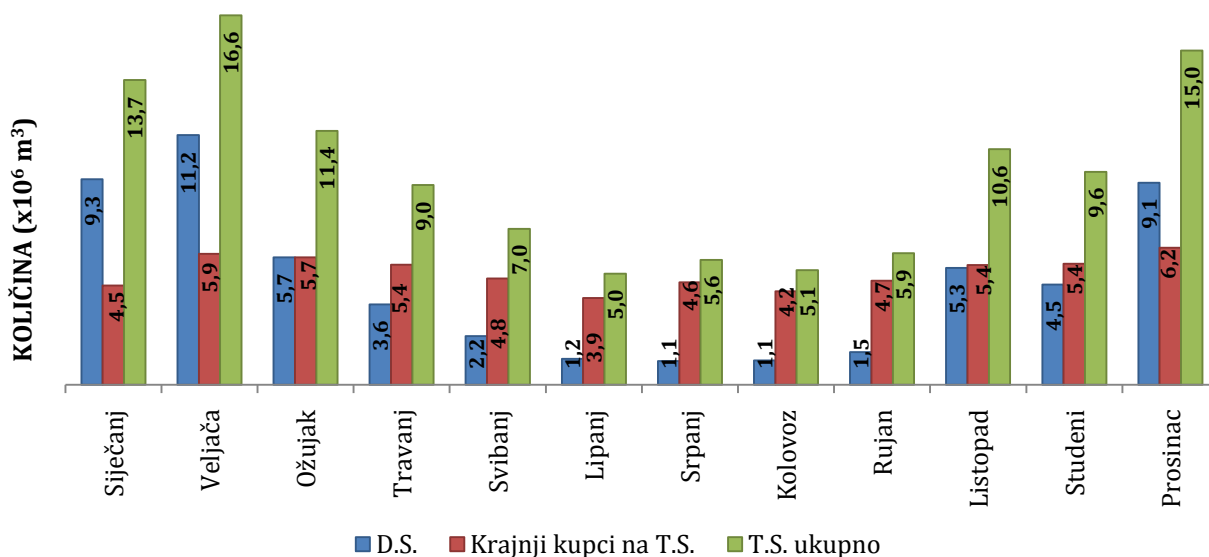
NAJVEĆA DNEVNA OPTEREĆENJA

Podaci za najveća dnevna opterećenja prikupljaju se svakodnevno putem sustava za daljinsko očitavanje. Prikupljeni podaci obrađuju se svakodnevno, sukladno zakonskoj regulativi. Obradom podataka utvrđuju se iskorištenost kapaciteta i dnevna opterećenja sustava.

Na razini sustava, tijekom 2012. godine, najveće dnevno opterećenje zabilježeno je 06.02.2012., u iznosu od 16,621 mil. m³/dan.

Najveće dnevno opterećenje prema kupcima na distribucijskim sustavima zabilježeno je 06.02.2012., u iznosu od 11,230 mil. m³/dan.

Najveće dnevno opterećenje prema krajnjim kupcima na transportnom sustavu zabilježeno je 13.12.2012., u iznosu od 6,170 mil. m³/dan.

Najveća dnevna opterećenja u 2012. godini

3.4 KVALITETA PLINA

Operator transportnog sustava obavezan je sukladno Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom osigurati praćenje kvalitete plina.

Mjerenje sastava i kvalitete plina obavlja se opremom za određivanje sastava plina (kromatograf) ugrađenom na obračunskom mjestu ili povremenim uzimanjem uzorka plina i analizom istoga u ovlaštenom laboratoriju. Za potrebe obračuna preuzete i isporučene količine energije, svakih 15 dana obavljalo se uzorkovanje prirodnog plina na 23 specifične točke koje su definirane hidrauličkim proračunima, te analizom tokova plina, a uzorci su se dostavljali u ovlašteni akreditirani laboratorij.

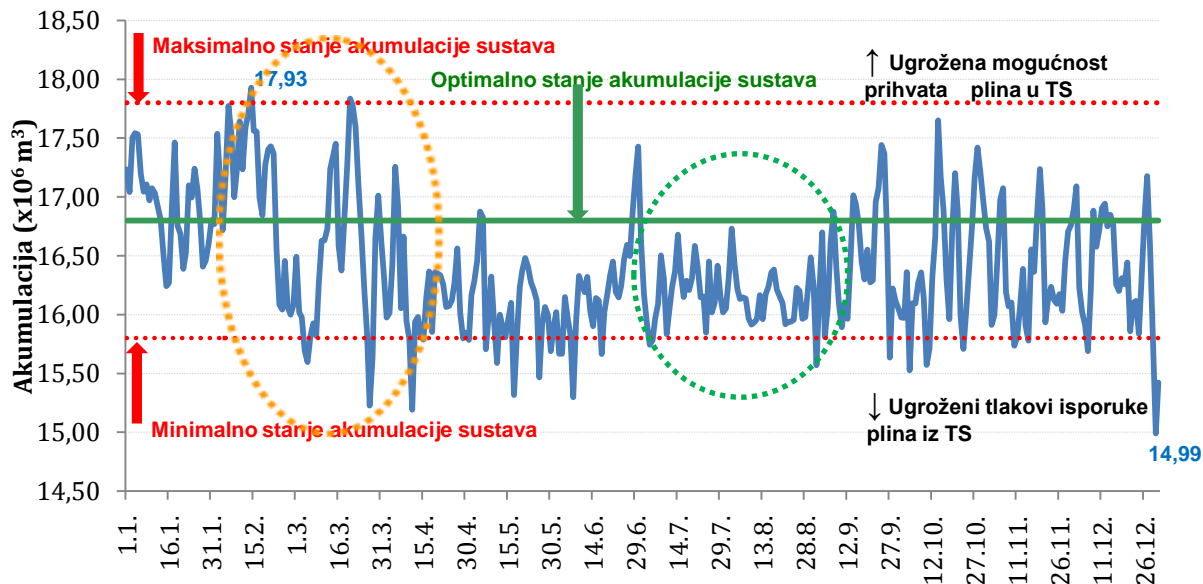
Analizom podataka o sastavu plina utvrđeno je da je kvaliteta plina koji ulazi u transportni sustav, na većini ulaza, u skladu sa standardnom kvalitetom propisanom u Općim uvjetima za opskrbu plinom. Prosječna godišnja donja ogrjevna vrijednost iznosila je 34,421(MJ/m³ @15°C), a gotovo svi veliki ulazi u transportni sustav značajnije ne odstupaju. Izuzetak je ulaz CPS Molve, koji u jednomjesečnom periodu remonta postrojenja u transportni sustav predaje plin značajno izmijenjenog kemijskog sastava i ogrjevnosti za 9% veće od godišnjeg prosjeka. Odstupanje od standardne kvalitete utvrđeno je i na specifičnim točkama Ferdinandovac i Đurđevac. Nesukladnost sastava plina posljedica je lošeg sastava plina malih lokalnih proizvodnih polja na tom području. Budući da se sav takav plin nesukladne kvalitete pojavljuje u manjem izoliranom dijelu transportnog sustava, te se sukladno dugogodišnjoj ustaljenoj praksi isporučuje samo u lokalni distribucijski sustav lokalnog distributera, a operator istoga je suglasan s preuzimanjem plina nestandardne kvalitete, Plinacro i dalje transportira navedeni plin bez prigovora na njegovu kvalitetu.

3.5 URAVNOTEŽENJE SUSTAVA

Sukladno Pravilniku o organizaciji tržišta plina, članak 21, voditelj bilančne skupine dužan je svakodnevno uravnoteživati količine plina koje ulaze i izlaze iz transportnog sustava za bilančnu skupinu koju organizira i vodi. Navedenim Pravilnikom definirano je i maksimalno kumulativno dnevno odstupanje bilančnih skupina, kao i maksimalno stanje namire plina za bilančnu skupinu koju organizira i vodi ponuditelj energije uravnoteženja.

Iako je Pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina do 30. rujna 2013. godine, Prirodni plin d.o.o., Zagreb određen za ponuditelja energije uravnoteženja, tijekom cijele godine nije evidentirano niti nuđenje niti aktiviranje energije uravnoteženja. Transportni sustav je u granicama ravnoteže održavan od strane Prirodnog plina, kao jedinog korisnika Podzemnog skladišta plina, renominacijama korištenja skladišta unutar dana.

U nastavku je dan prikaz kretanja stanja akumulacije plina u transportnom sustavu iz kojeg su vidljive česte i nagle, te izrazito velike promjene akumulacije iz dana u dan (na prikazu istaknuto narančasto), što operatoru otežava upravljanje sustavom. Unatoč navedenom, zahvaljujući pravovremenim reakcijama, dobro pripremljenim uvjetima u transportnom sustavu, te praktičnom iskustvu dežurnih dispečera izbjegnuti su poremećaji u sustavu.

Prikaz kretanja akumulacije tijekom 2012. godine

3.6 POSEBNI UVJETI U SUSTAVU

Od radova koji su imali najveći utjecaj na uvjete u sustavu i koji su zahtijevali posebnu pripremu sustava, potrebno je navesti sljedeće:

➤ **HD mjerenja na PSP Okoli**

HD mjerenja na PSP Okoli tijekom zimskog razdoblja – podizanjem tlaka u sustavu osigurani su optimalni uvjeti za obavljanje HD mjerenja, pri kojima skladište mora biti u stanju mirovanja.

➤ **Puštanje u rad novih objekata**

4.lipnja započela je predaja plina preko MRS Zadar korisniku EVN CROATIA PLIN d.o.o., Zagreb.

➤ **Čišćenje i snimanje plinovoda**

Tijekom 2012. godine obavljeno je **čišćenje i snimanje** plinovoda DN500 Kozarac – Sisak, DN500 Ludbreg – Novigrad, DN500 Špišić Bukovica – Kutina, DN300 Cementara – Slavonski Brod i DN500 Molve – Budrovac, te **čišćenje** plinovoda DN500 Pula – Karlovac (dionica Pula – Vrbovsko).

➤ **Projekt „IKEA“**

Koordinirane su aktivnosti između Plinacra, Opskrbljivača i Izvođača vezane za strojarsko-montažne radove na plinovodima DN600 Ivanja Reka – Kutina, DN500 Ivanja Reka – Ivanić Grad i DN250 Ivanić Grad – Zagreb.

➤ **Poremećaji u radu PP Sjeverni Jadran**

U vremenskom periodu od 07.02. – 09.02., te 10.02. došlo je do poremećaja u radu PP Sjeverni Jadran, te je predaja plina u transportni sustav u navedenom periodu smanjena s 138.000 m³/h na 54.000 m³/h, odnosno s 134.000 m³/h na 121.000 m³/h.

➤ **Propuštanje priključnog plinovoda DN80 za MRS Trstenik**

Prilikom radova na otkapanju rova za polaganje električnih kabela došlo je do mehaničkog oštećenja i propuštanja priključnog plinovoda DN80 za MRS Trstenik. Pravovremenom koordinacijom aktivnosti Plinacra i ODS-a DUKOM PLIN d.o.o., Dugo Selo, isporuka plina za korisnika DUKOM PLIN d.o.o., Dugo Selo preusmjerena je s MRS Trstenik na MRS Rugvica, tako da korisnik nije ostao bez plina.

➤ **Propuštanje plinovoda DN100 Kozarac – Lipovljani**

Mehaničko oštećenje plinovoda prouzrokovali su djelatnici Hrvatskih voda. Za vrijeme interventnog otklanjanja kvara obustavljena je isporuka plina korisnicima (Lipovica d.d., Lipovica, Moslavina Plin d.o.o. i INA d.d. KS Stružec) preko MRS Popovača, MRS Lipovica i MRS Stružec, u trajanju od 9 sati i 30 minuta.

➤ **Propuštanje plinovoda DN80 Etan – MRS Kloštar Ivanić**

Radi dotrajalosti priključnog plinovoda bila je nužna interventna sanacija propuštanja plinovoda DN80 Etan – MRS Kloštar Ivanić. Prilikom obavljanja navedenih radova obustavljena je

isporuka plina preko MRS Kloštar Ivanić, korisniku IVAPLIN d.o.o. Ivanić Grad, u trajanju od 5 sati i 30 minuta.

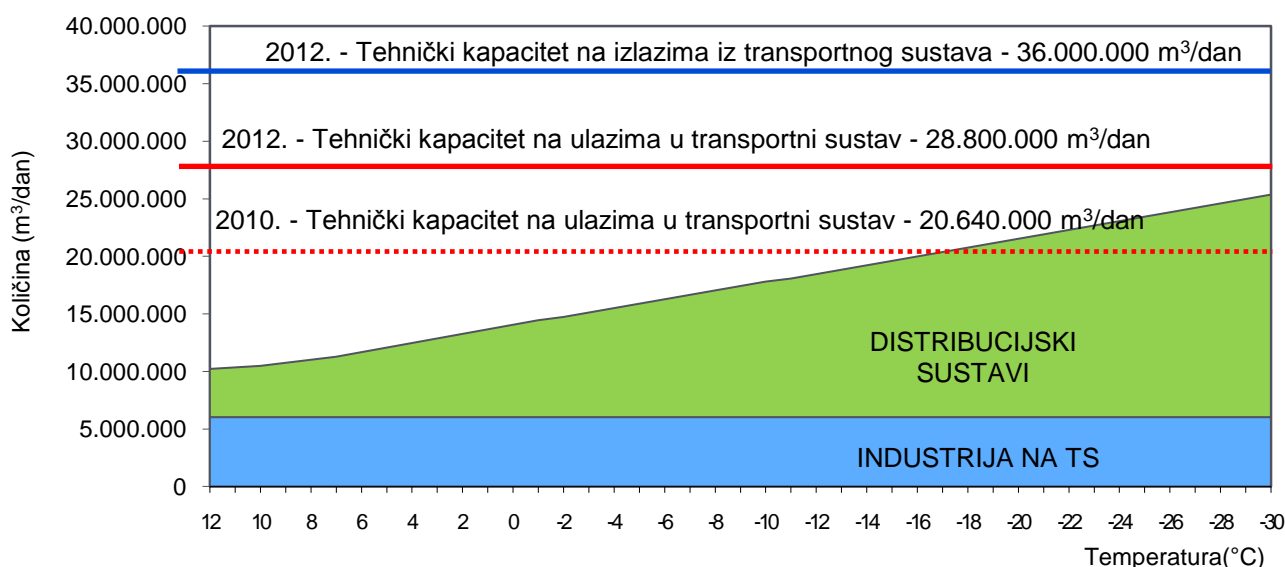
➤ Propuštanje plinovoda DN150 Dobrovac – Pakrac

Koordinirane su aktivnosti zbog propuštanja i sanacije plinovoda DN150 Dobrovac – Pakrac. Prilikom obavljanja navedenih radova obustavljena je isporuka plina korisniku KOMUNALAC d.o.o. Pakrac preko MRS Pakrac, u trajanju od 6 sati.

3.7 SIGURNOST OPSKRBE

Sa stanovišta sigurnosti opskrbe, tijekom 2012. godine nije bilo poteškoća u radu plinskog transportnog sustava.

Kapaciteti transportnog sustava omogućavali su da se u potpunosti zadovolje potrebe tržišta plina. Korisnicima je na raspolaganju bio kapacitet u iznosu od 1.200.000 m³/h, čime je moguće zadovoljiti potrebe tržišta plina i pri ekstremno niskim temperaturama okoline.

Raspoloživi ulazni i izlazni kapaciteti te potrošnja plina pri određenim temperaturama okoline

3.8 REZERVACIJA KAPACITETA

OBRADA PODATAKA I IZVJEŠTAVANJA

U 2012. godini zaprimljeno je 10 puta više zahtjeva za rezervacijom kapaciteta u odnosu na 2011. godinu. Broj zahtjeva za rezervacijom kapaciteta povećao se u 2012. godini iz sljedećih razloga: aktiviranje novih bilančnih skupina, dodatna zakupljivanja kapaciteta na ulazima, „čekanja“ da se s pojedinim korisnicima sklope kupoprodajni ugovori, nepodnošenje zahtjeva na godišnjoj razini za plinsku godinu 2012./2013. za veliki broj korisnika transportnog sustava. Broj ukupno zaprimljenih

zahtjeva prema vrsti rezervacija i bilančnoj skupini prikazan je u Tablici 4, za 2012. godinu, te u Tablici 5 za 2011. godinu.

Broj zahtjeva za rezervacijom kapaciteta zaprimljenih u 2012. godini

Vrsta rezervacije	Bilančna skupina							UKUPNO
	CDUX	ECON	GPZO	PP	PKM	PPD	VETRO	
Godišnja	0	1	1	1	0	1	0	4
Mjesečna	3	1	3	17	3	9	1	37
Dnevna	0	0	0	85	0	31	8	124
UKUPNO:	3	2	4	103	3	41	9	165

CDUX = Crodux; ECON = EconGas; GPZO = Gradska plinara Zagreb opskrba; PP = Prirodni plin; PKM = Petrokemija; PPD = Prvo plinarsko društvo; VETRO = Vetropack

PROMJENE OPSKRBLJIVAČA

Tijekom 2012. godine zaprimljen je značajan broj zahtjeva za promjenom rezervacija zbog promjene opskrbljivača, što ukazuje na veliku dinamiku otvaranja tržišta plina.

Isto tako je u 2012. godini porastao i broj priključaka na kojima su dva ili više korisnika rezervirala kapacitet, a naročito od 1. listopada, početka plinske godine 2012./2013.

Tablica 6 – Broj zahtjeva za promjenom opskrbljivača (u kalendarskoj godini 2012.)

BS: / Mjesec:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Uk:
BS-CDUX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BS-ECON	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
BS-GPZO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
BS-PP	0	0	1	1	0	1	2	1	0	2	2	0	10
BS-PKM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BS-PPD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	3
BS-VETRO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.9 NADZOR I ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

Neprekidnim nadzorom transportnog sustava, upravljanjem tehnološkim objektima, pripremom sustava za posebne uvjete rada, analizama uvjeta u sustavu, predviđanjem ponašanja sustava, pravovremenim prosljeđivanjem informacija o stanju u sustavu, fizičkim nadzorom tehnoloških objekata i njihovim sustavnim održavanjem osigurani su svi preduvjeti za pouzdan i siguran transport plina, te je usluga transporta plina tijekom 2012. godine obavljena u potpunosti sukladno ugovornim obvezama. Na taj način osigurano je sljedeće:

- *pouzdan i siguran pogon (rad) transportnog sustava*
- *komercijalna mjerenja preuzetih i transportiranih količina plina u dozvoljenim granicama točnosti*
- *raspoloživost (pogonska spremnost) transportnog sustava*

- *poštivanje tehničkih uvjeta za aktivnosti u zaštitnom pojasu kao i mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša*
- *pouzdan i siguran pogon (rad) transportnog sustava*
ostvaren je kontrolom i rukovanjem transportnim parametrima (tlak, količine, kvaliteta plina) objekata u daljinskom prijenosu (daljinski nadzirani objekti) i ostalih objekata (povremeno nadzirani objekti), pogonskim rukovanjem opremom i uređajima na transportnom sustavu, preusmjeravanjem tokova plina, otvaranjem i zatvaranjem dijelova objekata ili objekata u cijelosti i održavanjem funkcionalnosti sustava
- *komercijalna mjerenja preuzetih i transportiranih količina plina u dozvoljenim granicama točnosti*

obavljena su u 2012. godini na svih 289 mjernih mjesta s 13 očitavanja (1. i 16. u siječnju i 1. u mjesecu tijekom ostalih mjeseci) transportiranih količina plina (završetkom i puštanjem u rad sustava daljinskog očitavanja komercijalnih mjerila smanjila se potreba za prikupljanjem podataka s mjernih mjesta (bilježenje najvećeg dnevnog opterećenja) koji služe za obračun naknade za korištenje transportnog sustava). Uzeti su uzorci plina (24 puta) za izračun kalorične vrijednosti s 22 mjesta.

Laptopom su obavljena terenska očitavanja (13 puta) podataka iz uređaja za pretvorbu obujma plina na objektima koji nisu uključeni u sustav daljinskog očitavanja fiskalnog mjerenja

Tijekom 2012. godine nije bilo zamjena mjerila zbog zahtjeva kupca plina radi ispitivanja u ispitnim laboratorijima. U svrhu održavanja, odnosno garantiranja točnosti komercijalnih mjerenja tijekom 2012. obavljeno je sljedeće:

- planirana preventivna zamjena plinomjera na 46 mjerne linije
- izvanredna zamjena plinomjera na 8 mjernih linija
- planirana zamjena uređaja za pretvorbu obujma (korektora) na 43 mjerne linije
- zamjena korektora, zbog oštećenja ili kvara, na 8 mjernih linija
- redovita planska umjeravanja i ovjeravanja mjerila (66 uređaja za pretvorbu obujma plina i 70 plinomjera). Od 2010. godine mjerila koja se ugrađuju u obračunske svrhe mogu imati ovjeru iz tekuće godine, odnosno iz prethodne godine (u 2012. godini se mogu ugrađivati mjerila koja imaju ovjeru iz 2011. ili 2012. godine). Navedena zakonska odredba prouzročila je veći broj ovjeravanja mjerila.
- zamjena uložaka „DIP“ filtara (98 kom.) ispred mjerila radi osiguravanja plina bez nečistoća i pravilnog funkcioniranja mjerne opreme (na 52 MRS-a)

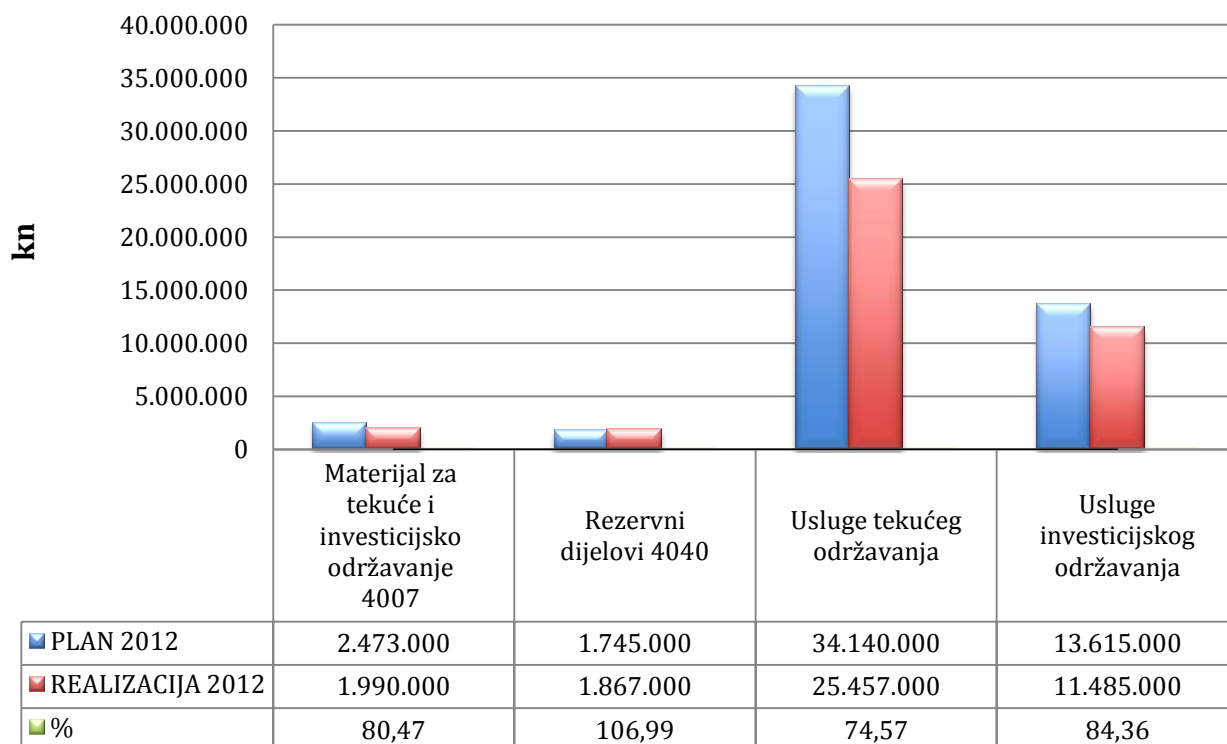
Svi radovi vezani za komercijalno mjerenje obavljani su vlastitim resursima, osim servisiranja, umjeravanja i ovjeravanja mjerila koji su ugovoreni s ovlaštenim laboratorijima.

- **raspoloživost (pogonska spremnost) transportnog sustava**
osigurana je održavanjem plinovoda, mjerno - redukcijskih stanica, primarne opreme objekata transportnog sustava, zaštitnih uređaja, obračunskih mjernih uređaja, procesnih uređaja i opreme u funkciji NDC-a i telekomunikacijske opreme i uređaja

- Zamijenjene podzemne uvarne kuglaste slavine DN500, na PČ Ivanić i MRČ Ivanja Reka

REALIZACIJA REDOVNOG I INVESTICIJSKOG ODRŽAVANJA - 2012. GODINA

Iako je financijska realizacija Plana održavanja manja nego što je planirano, odrađeni su svi radovi održavanja neophodni za siguran rad i funkcioniranje transportnog sustava. Nisu odrađeni neki planirani radovi investicijskog održavanja (proširenje sustava daljinskog očitavanja i popravak plinovoda Kozarac - Sisak), te se njihovo izvođenje planira izvršiti u 2013.godini. Osim navedenog, i u 2012. godini je vidljiv nastavak dobivanja nižih cijena radova i usluga na javnim nadmetanjima čime je Plinacro na radovima održavanja ostvario uštedu od cca 6.200.000 kuna.

- *poštivanje tehničkih uvjeta za aktivnosti u zaštitnom pojasu kao i mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša*
osigurano je kroz izdavanje „Posebnih uvjeta gradnje“ i „Suglasnosti“ na projekte u upravnom postupku, te kroz striktnu primjenu zakonskih propisa iz područja Zakona o zaštiti na radu, Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o zaštiti od požara.

Aktivnosti vezane za radove u zaštitnom pojasu plinovoda iziskivale su gotovo svakodnevni angažman djelatnika Plinacra, a od značajnijih radova obavljenih temeljem izdanih suglasnosti mogu se izdvojiti :

- izmještanje plinovoda DN 600 Zagreb Istok - Kutina, DN 500 Ivanić - Zagreb, DN 250 Ivanić - Zagreb zbog izgradnje čeonog cestarskog prolaza Zagreb Istok, te rekonstrukcije čvora Ivanja Reka (investitor radova - HAC d.o.o.)

- izmještanje i zaštita plinovoda DN 300/50 Donji Miholjac – Osijek, na trasi Južne obilaznice Grada Osijeka, te zaštita plinovoda DN 300/50 Donji Miholjac – Osijek, na trasi autoceste A 05 Beli Manastir – Osijek - Svilaj.

U svrhu poštivanja svih zakonskih obveza Plinacro je između ostalog obavio sljedeće:

- u području zaštite od požara obavljen je pregled kotlovskih postrojenja, pregled dimnjaka, pregled vatrogasnih aparata, pregled gromobranskih instalacija, pregled hidrantske mreže

- u području zaštite na radu obavljen je pregled sigurnosnih ventila, električna mjerenja i ispitivanje električnih instalacija, pregled strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, ispitivanje radnog okoliša
- u području zaštite okoliša obavljeno je mjerenje emisije u okoliš, gospodarenje opasnim tvarima i otpadom, sanitarna zaštita objekata (deratizacija, dezinfekcija, eradicija).

U 2012. godini djelatnici Plinacra su kroz svakodnevno djelovanje:

- obišli pješice preko 2.447 km trase plinovoda, uz detekciju propuštanja, nadzor zaštitne zone i stanja trase
- obavili preko 10.132 obilazaka i kontrola rada nadzemnih objekata transportnog sustava
- obavili preko 7.049 kontrola komercijalnih i tehnoloških mjernih setova
- obavili 703 kontrole blokadnih - sigurnosnih uređaja na plinovodima
- obavili preko 845 kontrola elemenata i objekata sustava katodne zaštite
- te su ukupno za obavljanje prethodno navedenih zadataka prevalili preko 1.423.323 km

3.10 ZADOVOLJSTVO KORISNIKA

U 2012. godini usluga transporta plina obavljena je u skladu s ugovornim uvjetima. Siguran i pouzdan transport i ispunjenje ugovornih obveza osigurano je kontinuiranim nadzorom i upravljanjem transportnim sustavom, te redovnim održavanja transportnog sustava.

Radovi na transportnom sustavu obavljani su, uz odgovarajuću pripremu sustava, na način da je utjecaj na ugovorene kapacitete bio minimalan. Svi radovi koji su utjecali na korištenje kapaciteta transportnog sustava najavljuvani su korisnicima sukladno zakonskoj regulativi.

U promatranom razdoblju zabilježena su dva neplanirana prekida isporuke plina korisnicima. Razlog oba prekida bilo je propuštanje plinovoda (plinovod DN150 Dobrovac - Pakrac i plinovod DN80 Čvor Etan - MRS Kloštar Ivanić). Navedena propuštanja sanirana su u najkraćem mogućem roku, te je utjecaj na korisnike transportnog sustava bio minimalan. Tijekom sanacije navedenih plinovoda korisnicima nije isporučeno ukupno 3.916 m³ plina, što čini 0,000001 % ukupno ispuštenih količina plina.

Tijekom 2012. godine zaprimljena su 2 prigovora, jedan korisnika transportnog sustava, a drugi krajnjeg kupca priključenog na distribucijski sustav, koji su rezultat nedovoljno jasnih propisa. Plinacro je oba podnositelja prigovora uputio na tijela nadležna za tumačenje zakonskih i podzakonskih akata.

Osim navedenoga, na zahtjev korisnika transportnog sustava i operatora distribucijskih sustava, nakon prilagodbe uvođenja nove mjerne jedinice za količinu plina (kWh) umjesto m³, od početka

2012. godine Plinacro je izašao ususret molbama da se olakšaju poslovni procesi korisnika, te je u svoje izvještaje ponovno uveo i podatke o transportiranim m³ prirodnog plina.

U svrhu pripreme za primjenu novog modela Tarifnog sustava, u travnju je u suradnji s Hrvatskom energetsom regulatornom agencijom održana prezentacija i radionica za korisnike transportnog sustava, s ciljem upoznavanja svih sudionika na tržištu plina s novom metodologijom Tarifnog sustava. Sudionici su imali priliku prisustvovati i simulaciji izračuna naknade za korištenje kapaciteta transportnog sustava, kao i rezultata planiranja i načina rezervacije kapaciteta transportnog sustava pojedinog korisnika transportnog sustava prema modelu novog Tarifnog sustava.

U procesu usklađivanja hrvatskih energetske zakona sa zahtjevima Trećeg paketa energetske zakona Europske unije uvode se novosti na tržište plina u Republici Hrvatskoj. Rezultat toga bili su brojni upiti korisnika na koje su djelatnici Plinacra promptno odgovarali.

4. RAZVOJ I ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU

4.1 RAZVOJ

Sukladno smjernicama *Strategije energetske razvoja Republike Hrvatske* i važećeg *Plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske od 2011.-2015.*, Plinacro je nastavio s razvojno-ulagačkim aktivnostima kako bi se ciljevi tih strateških dokumenata ostvarili kvalitetno, na vrijeme i u okviru Plana poslovanja za 2012. godinu.

U 2012. godini intenzivirale su se pripremne aktivnosti na strateškim regionalnim energetskim projektima, čijom realizacijom bi Plinacro učinio strateški iskorak u cjelokupnom poslovanju prirodnim plinom. Putem pristupnih fondova IPA-e (Instrument predpristupne pomoći), a kroz instrument EU-a, nazvan Western Balkans Investment Framework (WBIF), Plinacru su dodijeljena bespovratna sredstva za razvojnu fazu predloženih projekata i to kroz dodjelu konzultanta za izradu projektne dokumentacije. Slijedom toga je 2012. godine obavljeno sljedeće:

- pokretanje izrade Studije izvodljivosti, Studije utjecaja na okoliš i Idejnog projekta za projekt **LNGRV**. U drugoj polovini 2012. izrađeni su dokumenti: „Inception report“, „GAP analysis“, „Conceptual Solution“ i „Market Background Analysis“ od konzultanata WBIF-a.
- početkom 2012. godine dostavljena je prva verzija Projektnog zadatka za izradu Analize prihoda i troškova (Cost-Benefit Analysis) za projekt **LNG evakuacijskog plinovoda Omišalj – Zlobin – Rupa**.
- sredinom travnja, tim WBIF-a započeo je izradu sveobuhvatne Studije izvodljivosti za projekt **Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP)**. Za potrebe razvoja projekta izrađene su hidrauličke simulacije za Jonsko-jadranski plinovod. Krajem godine, u Tirani je održana radionica vezana za odabir optimalne rute IAP-a, sedmi sastanak Međudržavnog odbora za IAP, te sastanak radne grupe TAP/IAP.

Također su u MINGO prijavljena tri projekta za koje je Plinacro zatražio potporu WBIF-a, u ukupnom iznosu od 3,7 mil EUR. Radi se o sljedećim projektima:

- plinovodni sustav Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac – Slobodnica,
- interkonekcija Hrvatska/Bosna i Hercegovina (Lička Jesenica – Rakovica – Tržac – Bosanska Krupa s odvojcima za Bihać i Veliku Kladušu),
- interkonekcija Hrvatska/Slovenija (Bosiljevo – Karlovac – Lučko – Zabok – Rogatec)

Plinacro je uključen kao jedan od sudionika i u projekte koje je WBIF odobrio BH-Gas-u:

- plinovod Slobodnica – Bosanski Brod – Zenica,
- plinovod Zagvozd – Imotski – Posušje ili
- plinovod Ploče – Mostar

Južni tok (South Stream)

Tijekom 2012. godine na navedenom je projektu s Gazpromom usuglašavan Dioničarski ugovor o osnivanju tvrtke Južni tok Hrvatska, trasa plinovoda Južni tok na teritoriju RH, te druga tehnička pitanja vezana za implementaciju projekta. Zajedno sa srpsko-ruskom tvrtkom South Stream d.o.o., provodile su se pripremne aktivnosti, te su ishođene sve potrebne dozvole i suglasnosti u vezi geomehaničkih radova na srpskom dijelu trase spojnog plinovoda između Hrvatske i Srbije, uključujući i istraživanje u koritu rijeke Dunav.

Osnovni (nacionalni) sustav, tranzitni sustav i interkonekcije

U 2012. godini Plinacro je nastavio s aktivnostima pripreme novih trasa plinovoda, kao i definiranja njihovih osnovnih tehničko-tehnoloških i prostornih značajki, za izradu studija utjecaja na okoliš, te idejnih projekata i ishođenja lokacijskih dozvola. Slijedom toga, proveden je postupak javne nabave za izradu **Studija utjecaja na okoliš i provedba pripadajućih postupaka procjene utjecaja na okoliš** za sljedeće razvojne projekte:

- plinovod Kozarac – Sisak DN1000/100,
- plinovod Bosiljevo – Sisak DN1000/100,
- plinovod Kneginec – Varaždin II DN300/50,
- plinovod Omanovac – Daruvar DN200/50,
- plinovod Zadvarje – Brela DN300/75,
- plinovod Donji Miholjac – Belišće DN400/50,
- plinovod Kozarac – Slobodnica DN800/75,
- plinovod Bosiljevo – Karlovac DN700/75
- plinovod Karlovac – Lučko DN500/75,
- plinovod Lučko – Zabok DN700/75,
- plinovod Zagvozd – Imotski – Posušje DN500/75
- plinovod Zabok – Rogatec DN700/75.

Ishođena je **Lokacijska dozvola** za:

- plinovod Zlobin – Omišalj DN1000/100,

te su izdana **Rješenja o prihvatljivosti utjecaja zahvata na okoliš** za:

- plinovod Ploče – Dubrovnik DN1000/100
- plinovod Dubrovnik – Prevlaka – Dobreč DN1000/100.

Krajem 2012. godine započela je izrada **Studije o potrebi komprimiranja plina u transportnom sustavu** i **Studije implementacije sustava mjerenja i obračuna transporta plina u energetskim jedinicama**.

ENTSOG

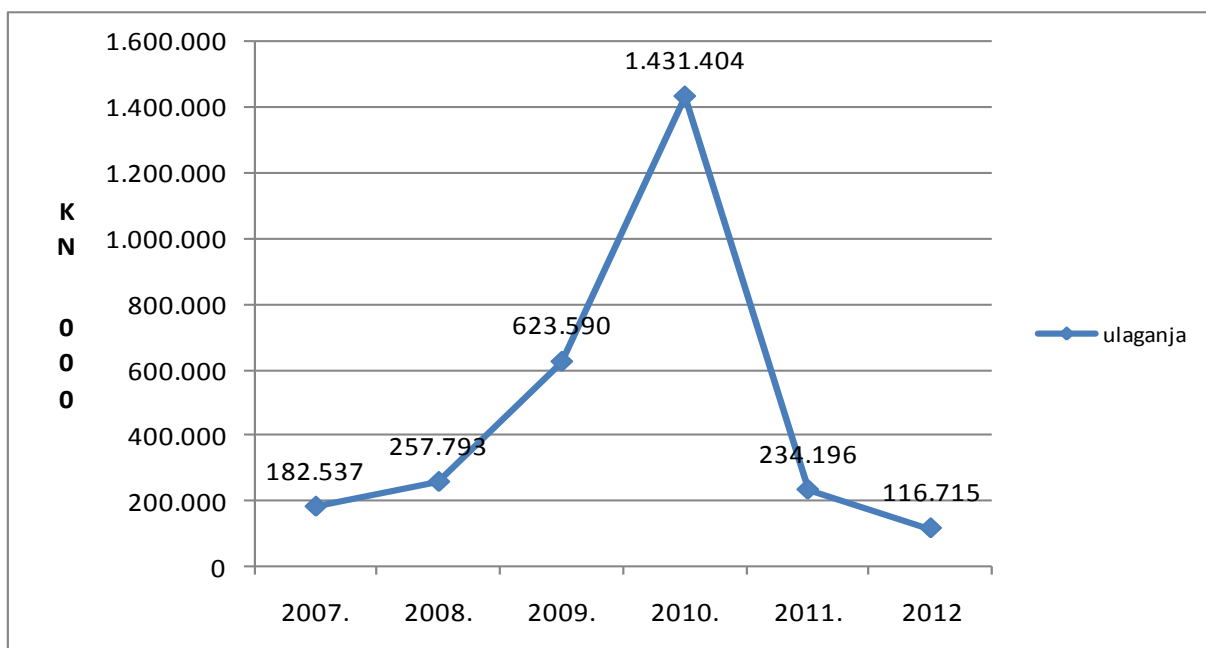
Pod nadzorom ENTSOG-a, a na zahtjev europskog regulatora, 2011. godine osnovane su regionalne plinske investicijske radne grupe – GRIP. Plinacro, kao član promatrač u ENTSOG-u, pozvan je da sudjeluje u radu istih, te je uključen u rad dvije regionalne grupe – Central East Europe (CEE) i Southern Corridor. CEE GRIP predstavio je radnu verziju studije na kojoj se radilo 8 mjeseci, te je ista objavljena početkom 2012. godine na stranicama ENTSOG-a. U ožujku 2012. godine Plinacro je bio domaćin međunarodnog skupa (radionice) TYNDP (Desetogodišnji razvoj europske plinske transportne mreže) u organizaciji ENTSOG-a i Energy Community. U proljeće 2012. su na zahtjev MINGO-a sakupljeni, obrađeni i proslijeđeni svi traženi podaci o plinacrovim razvojnim projektima nominiranim u projekte TYNDP, CEE GRIP, Southern Corridor GRIP i u North - South, za potrebe izrade referentnog scenarija energetske politike EU-a. U jesen su završene prijave i nominacije 8 razvojnih projekata u navedene projekte.

Također, u 2012. godini Plinacro je sudjelovao u projektu Summer Outlook (Ljetni preglednik) vezano za raspoložive ulazne kapacitete i na izradi Plana regionalnog ulaganja u plinsku infrastrukturu 2012.-2021. za regiju Jugoistočne Europe (Southern Corridor GRIP).

U proljeće 2012. Plinacro je nominirao projekte za Sjever – jug plinsku interkonekciju, u projekt MINGO-a i EC DG Energy-a - “Central - Eastern and South - Eastern Europe”.

4.2. ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU

S obzirom na to da su dosada odobreni ulagački ciklusi praktički okončani i da su investicijska ulaganja u 2012.godini znatno manja u odnosu na prethodne godine, ostvareno je 116,7 mil kuna.

Struktura ulaganja :

- Plinovodi 81,4 mil kuna
- Mjerno - redukcijske stanice 3,6 mil kuna
- Pogonski objekti 0,9 mil kuna
- Oprema 5,2 mil kuna
- Razvojni projekti 2,2 mil kuna
- Dokapitalizacija LNG Hrvatska 23,4 mil kuna

Najbitniji projekti ulaganja u 2012. godini bili su:

Plinovodni sustav Like i Dalmacije – IV dio sustava

Nakon završetka radova izgradnje II i III DIJELA plinovodnog sustava Like i Dalmacije i njihovog puštanja u rad, sredinom 2011. godine, započeli su radovi izgradnje **magistralnog plinovoda Benkovac – Split**, okosnice **IV DIJELA plinovodnog sustava Like i Dalmacije**, koji su se nastavili i u cijeloj 2012. godini. U sklopu izgradnje plinovoda nalazili su se i **MRS-ovi Šibenik i Split**. Ostali dijelovi ovog sustava (**plinovod Šibenik – Knin, odvojni plinovod za Trogir, MRS-ovi Drniš, Knin, Trogir i Tisno**) dovršeni su tijekom 2011. godine, dok je zbog rješavanja imovinsko-pravnih odnosa u poslovnoj zoni „*Novi Stankovci*“ izgradnja odvojnog plinovoda za Tisno završena u svibnju 2012. godine. Zbog proglašene elementarne nepogode u veljači 2012. godine, na području Šibensko-kninske županije, i problema unutar poslovne udruge Montmontaža d.d., izvođača radova izgradnje magistralnog plinovoda Benkovac – Split, radovi nisu završeni kako je planirano u srpnju 2012. godine već su nastavljani i u 2013. godini.

Magistralni plinovod Bosiljevo – Split, od PČ/MRS Benkovac do PČ Dugopolje (MRS Split) DN 500/75, promjera 500 mm, maksimalnog radnog tlaka 75 bar, duljine 96.474m dio je plinovodnog sustava Like i Dalmacije, kojim će se omogućiti plinifikacija Zadarske, Šibensko-kninske i Splitsko-dalmatinske županije, te je nastavak dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije od OPČS Podrebar, kojim će se taj sustav spojiti na postojeći, 75-barski plinovodni sustav Republike Hrvatske, odnosno na plinovodni sustav Pula – Karlovac.

Plinovod Kutina – Dobrovac

U 2012. godini odrađene su aktivnosti vezane za pripremu izgradnje plinovoda Kutina – Dobrovac; provedeni su postupci javne nabave za gradnju, nabavu cijevi i stručni nadzor nad gradnjom, te su pokrenuti postupci javne nabave za sječu šuma i arheološke istražne radove. Početak gradnje planiran je u ožujku 2013. godine.

Magistralni plinovod Kutina – Dobrovac dio je planiranog i izgrađenog plinovodnog sustava Republike Hrvatske. Izgradnjom tog plinovoda zamijenit će se veći dio postojećeg sustava plinovoda Kozarac – Lipovljani, Piljenice – Janja Lipa i Janja Lipa – Dobrovac, a kojem je zbog dotrajalosti (to je ujedno prvi plinovod građen u RH) smanjen radni tlak s maksimalnih 50 bara na 25 bara, te mu se smanjio transportni kapacitet, a sukladno tome i sigurnost i kontinuiranost opskrbe prirodnim plinom. Novim plinovodom, od Kutine do Dobrovca, povećat će se transportni kapacitet kao i sigurnost, pouzdanost i opseg dobave prirodnog plina u taj dio Hrvatske. Dužina plinovoda je 31 km, a maksimalni radni tlak 50 bara. Plinovod prolazi kroz dvije županije, Sisačko-moslavačku i Požeško-slavonsku. Početna točka nalazi se u krugu postojećeg objekta PČ Kutina, a završna točka plinovoda u krugu postojeće mjerno - redukcijske stanice MRS Dobrovac.

Magistralni plinovod Zlobin – Omišalj

U svrhu otpreme prirodnog plina iz budućeg LNG terminala na otoku Krku, prema tržištima zemalja u okruženju, planira se izgradnja magistralnog plinovoda Zlobin – Omišalj, čime bi se plin otpremao na europsko tržište. Također, takovo rješenje bilo bi još jedan siguran i neovisan izvor opskrbe prirodnim plinom hrvatskog tržišta i zemalja regije. U protekloj godini izvršen je pregled izrađene dokumentacije, te je izrađen Projektni zadatak za izradu glavnog na razini izvedbenog projekta. Odlukom Uprave odobreno je pokretanje postupka javne nabave za izradu Glavnog projekta i ishođenja Građevinske dozvole.

Magistralni plinovod Split – Ploče

Ovim plinovodom duljine 100 km, a koji se nalazi u sastavu plinovodnog sustava Like i Dalmacije, omogućit će se plinifikacija Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije, kao i ostvarenje novog dobavnog pravca RH i središnje Europe već spomenutim sustavom IAP.

Za ovaj plinovod izrađen je Idejni projekt, završen je postupak ishođenja, te je dobivena Lokacijska dozvola.

S aktivnostima na projektu nastaviti će se nakon donošenja konačne odluke o promjeru plinovoda, koja ovisi o završetku Studije izvodljivosti koju provodi tvrtka koju je za to imenovao Western Balkan Investment Framework (fondovi EU-a), a za koju se očekuje da će biti završena tijekom 2013. godine.

Rekonstrukcije na postojećem plinskom transportnom sustavu

Planom poslovanja za 2012. godinu bile su obuhvaćene i rekonstrukcije postojećih plinskih čvorova i mjerno - redukcijskih stanica, čija rekonstrukcija je nužna iz razloga očuvanja sigurnosti sustava i osiguranja preduvjeta za garantirane uvjete isporuke prirodnog plina krajnjim potrošačima. Tako su tijekom 2012. godine obavljane aktivnosti definiranja potrebnih aktivnosti s distributerima i izravnim potrošačima prirodnog plina, ishođenja potrebnih dozvola, projektiranja, rješavanje imovinsko - pravnih odnosa, nabavka opreme i sl. na projektima: plinskim čvorovima Lučko i Kozarac, te mjerno - redukcijskim stanicama Sisak, Križ, Zagreb Istok, Dugo Selo, Šenkovec. Radovi rekonstrukcije i izgradnje u pravilu će se izvoditi tijekom 2013. godine.

Pogonski objekti

Sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske o plinifikaciji, odnosno izgradnji plinskog magistralnog transportnog sustava diljem teritorija Republike Hrvatske, pojavila se potreba za izgradnjom pratećih objekata poslovno - skladišne namjene koji su neophodni za funkcioniranje i održavanje transportnog sustava plinovoda, te se iz navedenih razloga pristupilo kupovini zemljišta, projektiranju i izgradnji objekata u Ivanić Gradu, Rijeci, Vodnjanu, Kutini, Slavonskom Brodu, Čakovcu, Benkovcu, Splitu i Ogulinu.

Nakon provedenih javnih nabava za izgradnju i nadzor nad izgradnjom pogonskih objekata na lokacijama Slavonski Brod, Kutina, Čakovec, Vodnjan i Split, odabrani izvođači radova uvedeni su u posao i započinju su s izgradnjom.

Za pogonski objekt Benkovac je u svibnju 2012. godine kupljeno zemljište u poslovnoj zoni „Novi Stankovci“ i pokrenut je postupak javne nabave za uslugu izrade projektne dokumentacije.

U srpnju 2012. godine pružatelj usluge izrade projektne dokumentacije za gradnju pogonskog objekta u Rijeci uveden je u posao. Lokacijska dozvola ishođena je u listopadu 2012. godine, a izrada projektne dokumentacije, na razini glavnog i izvedbenog projekta, završena je u prosincu 2012. godine.

U prosincu 2012. godine započeo je postupak kupnje zemljišta u poslovnoj zoni Ogulin, a pokretanje postupka javne nabave za uslugu izrade projektne dokumentacije očekuje se početkom 2013. godine.

5. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Za 2012. godinu ostvareni su prihodi u obavljanju energetske djelatnosti transporta plina, kao osnovne djelatnosti, u iznosu od 576,94 mil. kuna, odnosno 1,45% više od planiranog. Financijski prihodi iznose 56,6 mil. kuna, odnosno za 52,6% su veći od planiranih.

Porast opće nelikvidnosti u okruženju odrazio se na povećanje razine potraživanja od kupaca, te na znatno otežanu naplatu tijekom cijele godine. Da bi se potraživanja svela na minimum poseban naglasak je dan naplati potraživanja. Potraživanja od kupaca su i pored ovakve mjere dosegla iznos od 89,4 mil. kuna, od čega je dospjelo 35,7 mil. kuna, a nedospjelo 53,6 mil. kuna.

Za financiranje investicijskih ulaganja Plinacro je u prethodnim godinama, uz vlastita sredstva koristio i vanjske izvore financiranja (kredit). Društvo Plinacro je sklopilo dva ugovora o financiranju s Europskom investicijskom bankom (EIB) u iznosu od 280 mil eura, te jedan s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) u iznosu 70 mil. eura. Kredit EBRD-a korišten je u svrhu stjecanja 100% udjela tvrtke Podzemno skladište plina d.o.o.

Kako bi se u postojećim složenim okolnostima osigurala maksimalna financijska sigurnost, a u isto vrijeme minimalizirali učinci globalne i lokalne recesije, u Plinacru se kontinuirano provodi niz mjera i aktivnosti koje su donijele pozitivne rezultate i osigurale likvidnost i stabilnost bez dodatnih zaduženja. Neke od provedenih mjera u Plinacru tijekom 2012. godine su:

- mjere racionalizacije poslovanja (u skladu s Odlukom Vlade RH o mjerama racionalizacije poslovanja državnih tvrtki) i optimalizacija poslovnih procesa u svrhu smanjenja operativnih troškova
- izrada nekoliko varijanti dugoročnih planova likvidnosti koji su poslužili kao podloga za prilagođavanje dugoročnih razvojnih planova Plinacra
- u izradi Plana za 2012. godinu vodilo se računa o racionalizaciji poslovanja i štednji, ali uz obvezu da sigurnost transportnog sustava i Planom prihvaćena dinamika investicijskog ulaganja niti u jednom trenutku ne budu dovedeni u pitanje
- permanentno su se izrađivale kratkoročne i dugoročne projekcije novčanih tokova radi osiguranja likvidnosti i podmirivanja svih financijskih obveza u rokovima, s jedne strane, a s druge strane kvalitetnog upravljanja slobodnim novčanim sredstvima, te je ostvaren dodatni financijski prihod od 56,6 mil kuna.

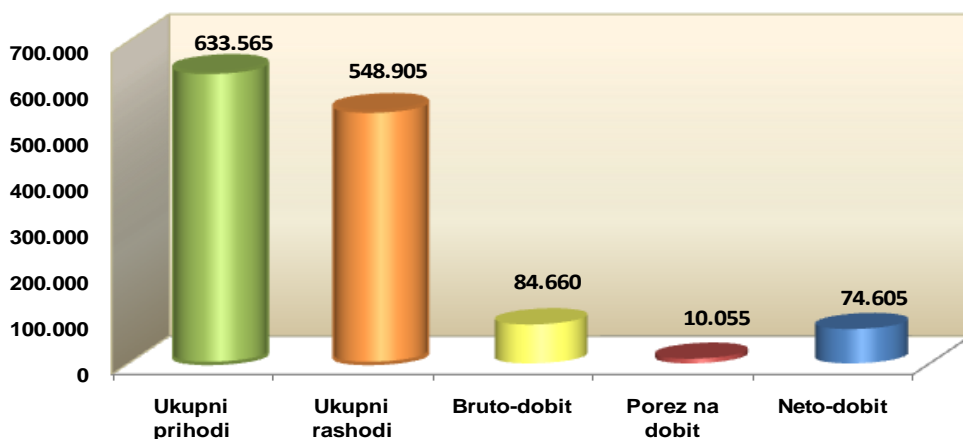
TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

5.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka za izvještajno razdoblje 2012. godine iskazuje sljedeći rezultat:

- ukupni prihodi	633,57 mil. kuna
- ukupni rashodi	548,91 mil. kuna
- bruto dobit	84,66 mil. kuna
- porezna obveza	10,06 mil. kuna
- neto dobit	74,60 mil. kuna

u 000 kn

Prihodi

U izvještajnom razdoblju 2012. godine Plinacro je ostvario ukupan prihod u iznosu od 633,57 mil. kuna, koji se dijeli na:

- prihode osnovne djelatnosti	576,94 mil. kuna
- financijske prihode	56,63 mil. kuna

u 000 kn

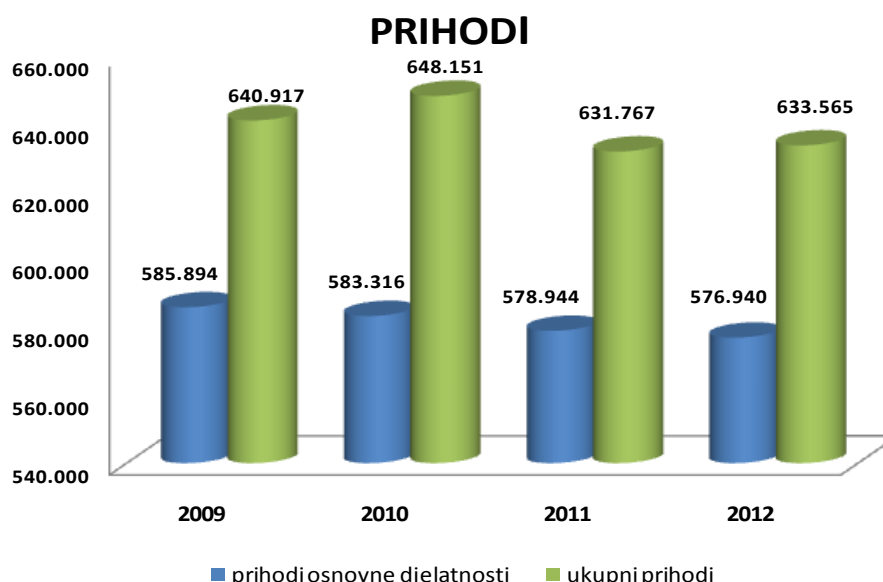
Opis	Plan 2012.	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Prihodi osnovne djelatnosti	568.693	576.940	101,45	578.944	99,65
Financijski prihodi	37.107	56.625	152,60	52.823	107,20
Izvanredni prihodi	0	0		0	
UKUPNI PRIHODI	605.800	633.565	104,58	631.767	100,28

Promatrajući ukupno ostvareni prihod za 2012. godinu od 633,57 mil. kuna, vidljiv je porast od 4,58% u odnosu na planirane prihode, što je prvenstveno posljedica veće realizacije financijskih prihoda koji su ostvareni na razini od 52,6 % više od planiranih vrijednosti.

Od ukupnih prihoda 91,06% ili 576,94 mil. kuna odnosi se na prihode osnovne djelatnosti, a preostalih 8,94% ili 56,63 mil. kuna na financijske prihode. U dijelu financijskih prihoda 37,14 mil. kuna, odnosno 65,59% odnosi se na povučenu dobit tvrtke kćeri Podzemno skladište plina d.o.o. (planirana dobit 28,03 mil. kuna), te prihode od kamata i pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 19,49 mil. kuna, odnosno 34,41%.

U dijelu prihoda osnovne djelatnosti, koji se kreću približno oko razine planiranih vrijednosti, veća realizacija od 1,45%, u odnosu na planirano, posljedica je prije svega rezervacije kapaciteta većeg broja korisnika ispod svojih realnih potreba za plinsku godinu 2011./2012. što je dovelo i do manjeg ostvarenja u srpnju, kolovozu i rujnu 2012. godine. Navedeno odstupanje nadoknađeno je konačnim obračunom na kraju financijske godine.

Svako daljnje odgađanje početka potpune primjene važećeg Tarifnog sustava, odnosno stupanja na snagu novih tarifnih stavki za transport prirodnog plina, ima za posljedicu ostvarivanje manjih prihoda od osnovne djelatnosti što dugoročno može utjecati na financijski potencijal tvrtke i buduća ulaganja u razvoj i modernizaciju plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske.

Iako su prihodi od osnovne djelatnosti (576,94 mil. kuna) za 1,45% veći od planiranih iznosa za 2012. godinu, isti su u odnosu na 2011. godinu smanjeni za 0,45%, čime se nastavlja trend smanjenja prihoda koji je započeo 2009. godine.

Naplata potraživanja

Globalna nelikvidnost koja je prisutna u Hrvatskoj, kako u 2012. god. tako i prethodnih godina, bitno narušava novčane tokove Plinacra. Naime, dio poslovnih subjekta s kojima Plinacro ima sklopljene ugovore o transportu plina, zbog poteškoća u poslovanju ne podmiruju redovno svoje obveze prema Plinacru. Situaciju svakako pogoršava jednostrano odbijanje potpisivanja ugovora o transportu, jednog dijela kupaca, ili u slučaju potpisivanja ugovora jednostavno neispunjavanje ugovornih obveza, odnosno dostave sredstva osiguranja plaćanja.

Zbog navedenih razloga, Plinacro na dan 31.12.2012. godine ima dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja u visini od 35,75 mil kuna.

Popis najvećih dužnika započinje s tvrtkom Elektrometal d.o.o. Bjelovar, koja je kao i tvrtka Metalprodukt d.d., Šandrovac u postupku predstečajne nagodbe, te naplata potraživanja ovisi o prihvaćanju prijedloga kojeg dužnici iznose u planu financijskog restrukturiranja.

S korisnicima Energo d.o.o, Rijeka, Kamen Sirač d.d., Sirač i Darkom d.o.o., Daruvar sklopljeni su sporazumi o plaćanju duga, te su isti dostavili i sredstva osiguranja plaćanja pa se potraživanja kod navedenih korisnika kontinuirano smanjuju.

Kod korisnika Ivaplin d.d., Ivanić Grad, Tifon d.o.o., Zagreb i Zagreb-Montaža d.o.o, Zagreb pokrenut je postupak prisilne naplate potraživanja i to sudskim putem, budući da isti nisu dostavili sredstva osiguranja plaćanja. Sudski postupci još su u tijeku.

S tvrtkom Pet Prom d.o.o., Zagreb sklopljena je izvansudska nagodba.

U nastavku dostavljamo pregled dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja na dan 31.12.2012. godine.

Dospjela, a nenaplaćena potraživanja na dan 31.12.2012. godine – deset najvećih dužnika

Obveze po osnovi fakturiranih usluga:

Kupac	1-30 dana	31-60 dana	61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno dospjelo
ELEKTROMETAL D.D.	1.152.010,44	951.619,81	576.963,79	12.148.252,50	14.828.846,54
ENERGO D.O.O.	811.091,82	634.828,22	280.216,02	3.705.354,46	5.431.490,52
MOSLAVINA PLIN D.O.O.	622.998,64	494.862,46	209.423,74	1.242.771,28	2.570.056,12
BROD-PLIN D.O.O.	1.325.808,82	1.064.116,29			2.389.925,11
IVAPLIN D.O.O.	508.879,24	465.007,27	342.980,14	644.178,69	1.961.045,34
DARKOM D.O.O.	496.874,70	377.935,66	264.774,31	344.379,36	1.483.964,03
KOMUS D.O.O.- U STEČAJU	592.906,26	341.195,72	160.477,53	160.477,43	1.255.056,94
GRADSKA PLINARA KRAPINA D.O.O.	370.333,32	290.177,07	189.624,62	84.614,24	934.749,25
MONTCOGIM-PLINARA D.O.O.	846.559,16				846.559,16
KAMEN SIRAC D.D.	114.623,44	113.429,69	112.298,59	382.327,71	722.679,43
Ukupno za konto:	6.842.085,84	4.733.172,19	2.136.758,74	18.712.355,67	32.424.372,44

Obveze po osnovi fakturiranih kamata:

Kupac	1-30 dana	31-60 dana	61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno dospjelo
ELEKTROMETAL D.D.				726.799,84	726.799,84
GRADSKA PLINARA KRAPINA D.O.O.	46.722,16	5.024,86	15.784,99	151.423,08	218.955,09
ENERGO D.O.O.	199.828,02				199.828,02
IVAPLIN D.O.O.	19.539,17	23.696,62	25.640,50	59.412,84	128.289,13
MOSLAVINA PLIN D.O.O.	72.162,74	16.777,52			88.940,26
KOMUS D.O.O.- U STEČAJU	14.755,84	44.813,73			59.569,57
BROD-PLIN D.O.O.	38.934,39	17.615,52			56.549,91
DARKOM D.O.O.	34.519,78	3.151,64			37.671,42
PLIN PROJEKT D.O.O.	207,74	1.165,78	5.268,92	27.273,96	33.916,40
VIADUKT D.D.		8.082,69			8.082,69
Ukupno za konto:	426.669,84	120.328,36	46.694,41	964.909,72	1.558.602,33

Rashodi

U 2012. godini ostvarenje ukupnih rashoda poslovanja iznosi 548,91 mil. kuna i to:

- rashodi osnovne djelatnosti 453,18 mil. kuna
- financijski rashodi 95,72 mil. kuna

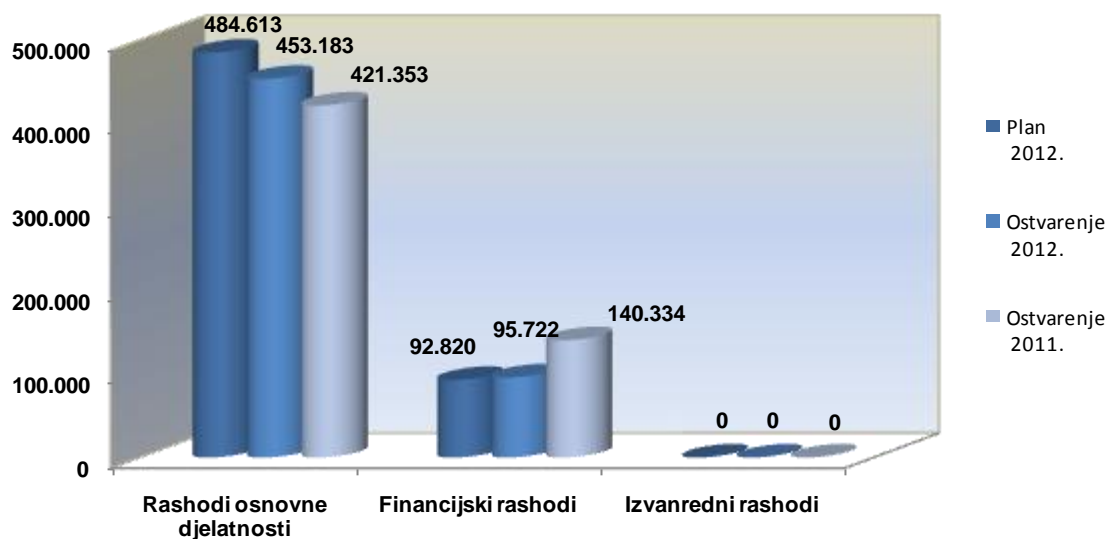
u 000 kn

Opis	Plan 2012.	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Rashodi osnovne djelatnosti	484.613	453.183	93,51	421.353	107,55
Financijski rashodi	92.820	95.722	103,13	140.334	68,21
Izvanredni rashodi	0	0		0	
UKUPNI RASHODI	577.433	548.905	95,06	561.687	97,72

Ukupni rashodi su na razini 95,06 % planiranih. Od ukupnih rashoda 82,56% ili 453,18 mil. kuna odnosi se na rashode osnovne djelatnosti.

Preostalih 17,44% ili 95,72 mil. kuna odnosi se na financijske rashode (kamate – dugoročni krediti i negativne tečajne razlike).

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH RASHODA

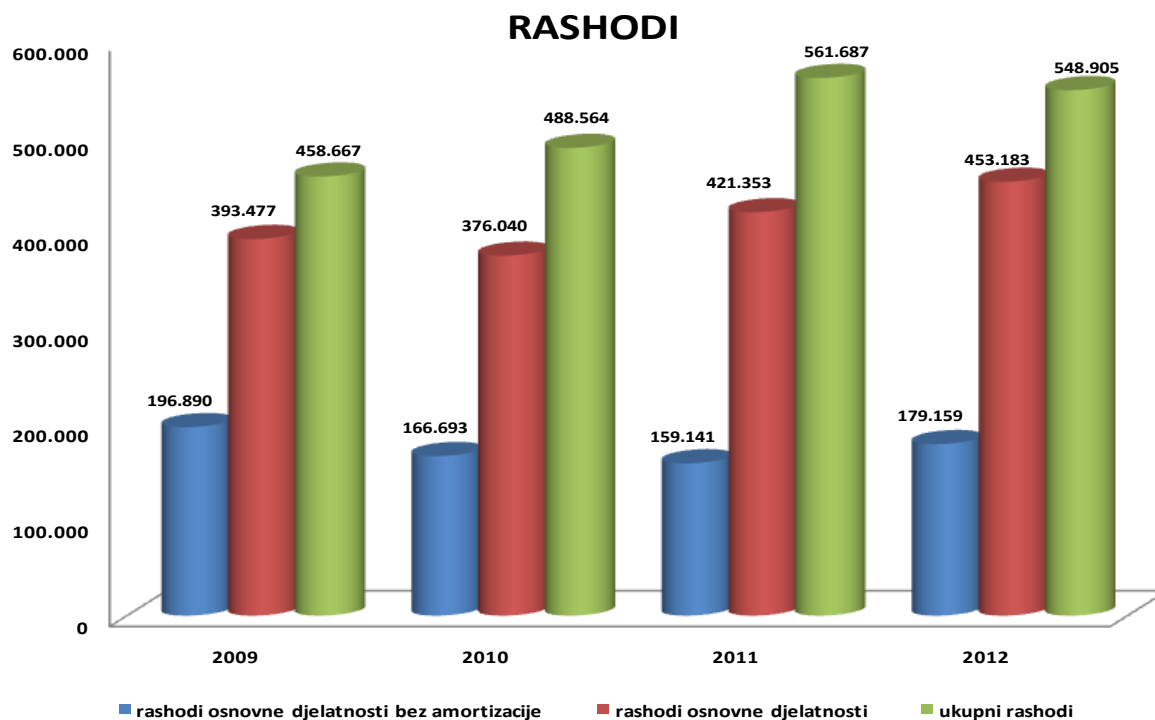

Rashodi osnovne djelatnosti u 2012. godini iznose 453,18 mil. kuna.

Troškovi tekućeg održavanja transportnog sustava ostvareni su u iznosu od 28,09 mil. kuna (planirano 37,86 mil. kuna), dok su troškovi investicijskog održavanja transportnog sustava realizirani u iznosu od 12,16 mil. kuna (planirano 14,22 mil. kuna).

Tijekom 2012. godine stručne službe Društva preispitale su vijek upotrebe dugotrajne imovine. Utvrđeno je da je vijek trajanja plinovoda 20 godina, te je donesena odluka o promjeni računovodstvenih procjena u dijelu stope amortizacije plinovoda i to sa stope 6% na 5%. Navedena procjena vijeka trajanja plinovoda podudara se s procjenom Hrvatske regulatorne agencije. Vijek trajanja ostale imovine, odnosno stope amortizacije nisu izmijenjene.

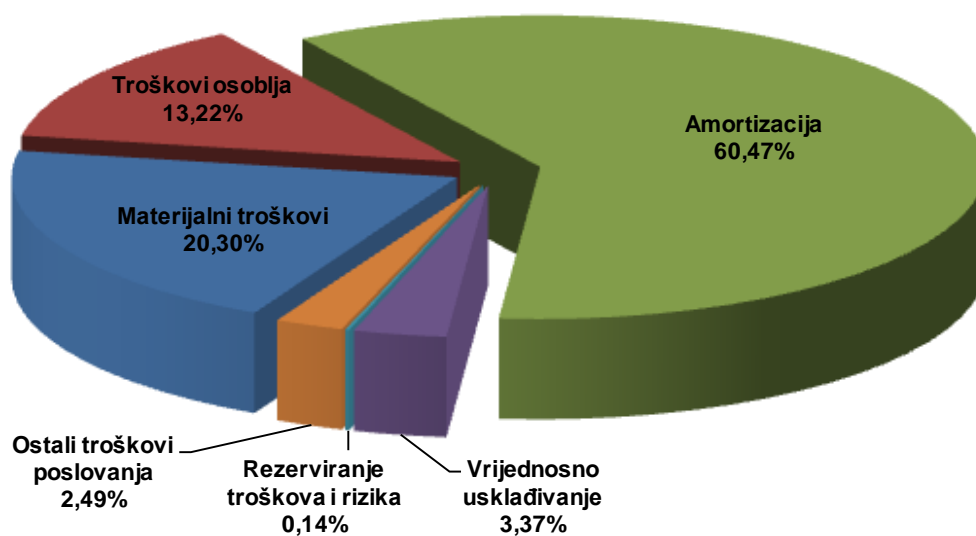
Ukoliko promatramo rashode osnovne djelatnosti, bez amortizacije, vidljivo je da isti u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 12,58%.

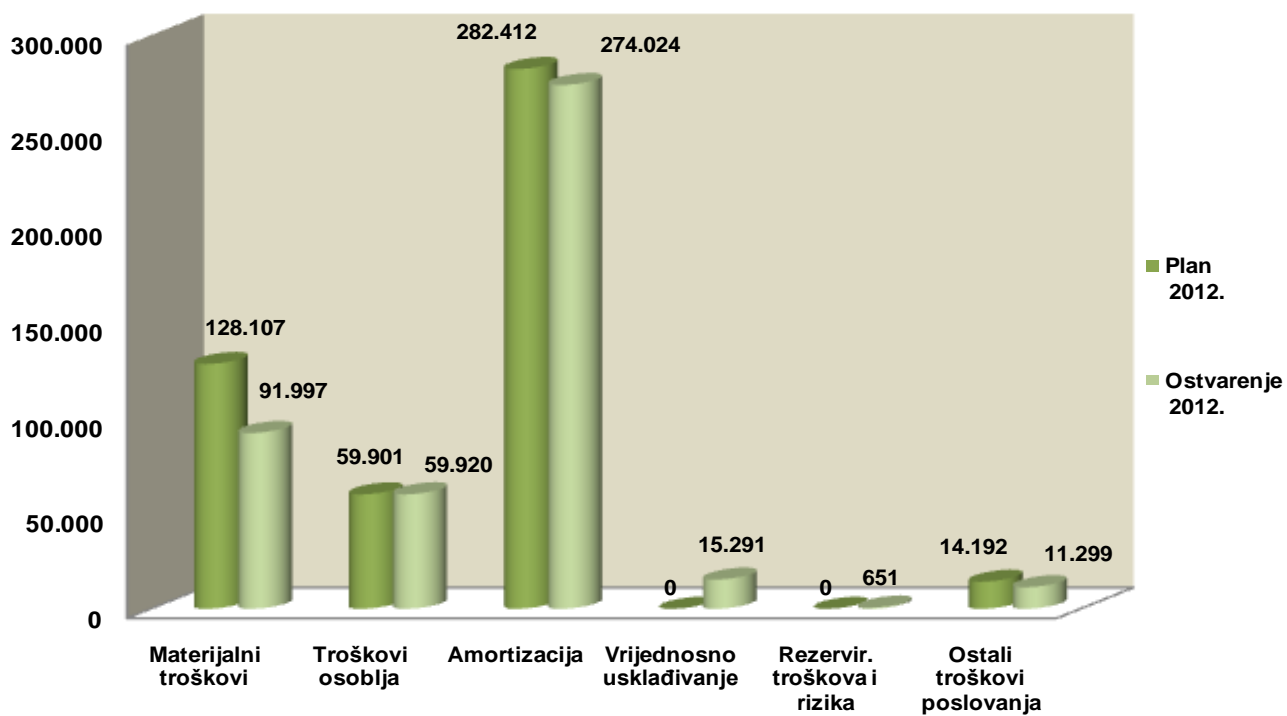
UDIO RASHODA OSNOVNE DJELATNOSTI

Struktura rashoda osnovne djelatnosti	Iznos u 000 kn	Udio %
1	2	3
Materijalni troškovi	91.997	20,30
Troškovi osoblja	59.920	13,22
Amortizacija	274.024	60,47
Vrijednosno usklađivanje	15.291	3,37
Rezerviranje troškova i rizika	651	0,14
Ostali troškovi poslovanja	11.299	2,49
UKUPNO	453.183	100,00

Struktura rashoda osnovne djelatnosti

Struktura rashoda osnovne djelatnosti

Zaposleni i plaće

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima Kolektivnih ugovora (K.U.) 2010./2011., te Kolektivnom ugovoru potpisanom sa sindikatima dana 30.06.2011. godine.

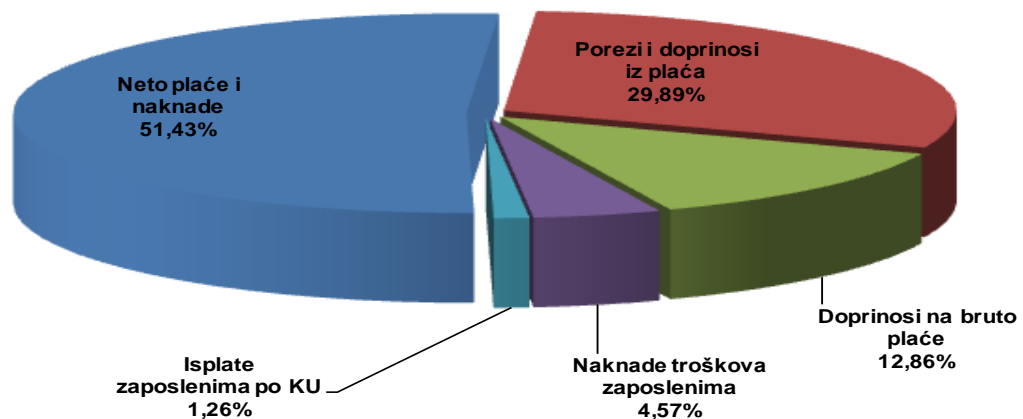
Ukupni troškovi zaposlenih u 2012. godini iznose 59,92 mil. kuna, odnosno 100,03% u odnosu na Plan poslovanja za 2012. godinu.

Trošak bruto plaća iznosi 48,72 mil. kuna ili 2,50% više u odnosu na Plan poslovanja (47,54 mil. kuna).

Uspoređujući troškove osoblja s istim razdobljem prošle godine, vidljiv je rast od 6,56% što je posljedica povećanja broja zaposlenih za 12 djelatnika (21 novi djelatnik, uz istovremeni odlazak 9 djelatnika) i isplaćene otpremnine za dva bivša djelatnika Društva, ali i provedbe odluka Uprave iz 2010. godine (izmjena K.U., povećanje plaća pojedinim djelatnicima Plinacra... cca. 3,7 mil. kuna).

UDIO TROŠKOVA ZAPOSLENIH

Struktura troškova zaposlenih	Iznos u 000 kn	Udio %
1	2	3
Neto plaće i naknade	30.816	51,43
Porezi i doprinosi iz plaća	17.908	29,89
Doprinosi na bruto plaće	7.705	12,86
Naknade troškova zaposlenima	2.736	4,57
Isplate zaposlenima po KU	756	1,26
UKUPNO	59.920	100,00

Fluktuacija djelatnika i kvalifikacijska struktura

Plinacro je na kraju 2012. godine imao 285 zaposlenih djelatnika. Broj djelatnika u 2012. godini uvećan je u odnosu na 2011. godinu za 4% (odlazak 9 djelatnika, 21 djelatnik primljen u radni odnos tijekom godine).

Fluktuacija stalno zaposlenih za 2012. godinu

Stanje 01.01.2012.	2012.			Stanje 31.12.2012.
	Odlazak		Dolazak	
273	Način odlaska	Broj radnika	21	285
	Smrt	1		
	Višak/otkaz	2		
	Sporazumno	4		
	Mirovina	2		
	Ukupno	9	21	285

* stanje na dan 1.1.2012. godine 273 zaposlena. Dana 31.12.2011. prestao radni odnos za jednog djelatnika.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih na dan 31.12.2012. godine

Stupanj stručne spreme	Broj radnika
DR	1
MR	5
MAG	2
STRUČ.SPEC.	6
VSS	88
BACC	14
VŠS	23
VKV	19
SSS	98
KV	24
NSS	4
NK	1
UKUPNO	285

STRUKTURA TROŠKOVA ZAPOSLENIH

u 000 kn

Struktura troškova zaposlenih	Plan 2012.	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
TROŠKOVI PLAĆA					
Neto plaće i naknade	30.789	30.816	100,09	29.001	106,26
Porezi i doprinosi iz plaća	16.747	17.908	106,93	15.826	113,16
Bruto plaće	47.536	48.724	102,50	44.827	108,69
Doprinosi na bruto plaće	8.176	7.705	94,24	7.702	100,04
UKUPNO TROŠAK PLAĆA	55.712	56.429	101,29	52.529	107,42
OSTALE NAKNADE PO KU					
Naknade troškova zaposlenima	3.018	2.736	90,66	2.655	103,05
Naknada troškova prijevoza na rad	2.167	2.107	97,23	1.893	111,30
Naknada za smještaj i prehranu na terenu	847	629	74,26	762	82,55
Naknada za korištenje vlastitog automobila u službene svrhe	4	0	0,00	0	
Isplate zaposlenima po KU	1.172	756	64,51	1.046	72,28
Jubilarnе nagrade	92	86	93,48	69	124,64
Otpremnine	24	16	66,67	32	50,00
Prigodne nagrade - neoporezive	809	448	55,38	780	57,44
Dar djeci	71	74	104,23	72	102,78
Ostale isplate po KU (potpore - neoporezive)	176	132	75,00	93	141,94
UKUPNO OSTALE NAKNADE PO KU	4.189	3.491	83,34	3.702	94,30
UKUPNO TROŠKOVI OSOBLJA	59.901	59.920	100,03	56.232	106,56

RAČUN DOBITI I GUBITKA

Plinacro d.o.o.

Opis	Plan 2012.	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	
A. PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do IV.)	568.693	576.940	101,45	578.944	99,65
I. Od prodaje na domacem trz.	565.737	564.584	99,80	570.078	99,04
II. Od prodaje na stranom trzistu	0	0		642	0,00
III. Prihodi na tem. upotr. vlast. proizv. i usl.	0	0		0	
IV. Ostali poslovni prihodi	2.956	12.356	418,00	8.225	150,22
B. RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do VII.)	484.613	453.183	93,51	421.353	107,55
I. a) Smanjenje klase 6	0	0		0	
b) Povećanje klase 6	0	0		0	
II. Materijalni troškovi (a+b+c)	128.107	91.997	71,81	83.010	110,83
a) Troškovi materijala, energije, rezervnih dijelova i sitnog inventara	17.341	19.255	111,04	17.467	110,24
b) Nabavna vrijednost prodane robe	0	276		539	51,21
c) Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	110.767	72.466	65,42	65.005	111,48
III. Troškovi osoblja	59.901	59.920	100,03	56.232	106,56
IV. Amortizacija s revalorizacijom	282.412	274.024	97,03	262.212	104,50
V. Vrijednosno usklađenje imovine	0	15.291		6.765	226,03
a) Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	0	15		12	125,00
b) Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	0	15.276		6.753	226,21
VI. Rezerviranje troškova i rizika	0	651		996	65,36
VII. Ostali troškovi poslovanja (nematerijalni)	14.192	11.299	79,62	12.139	93,08
a) Troškovi službenog puta	1.862	1.464	78,63	1.888	77,54
b) Troškovi reprezentacije	949	743	78,29	709	104,80
c) Ostali nematerijalni troškovi (nadzorni, osiguranje)	11.381	9.093	79,90	9.541	95,30
C. DOBIT ILI GUBITAK IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (A-B)	84.081	123.757	147,19	157.591	78,53
D. FINANCIJSKI PRIHODI	37.107	56.625	152,60	52.823	107,20
E. FINANCIJSKI RASHODI	92.820	95.722	103,13	140.334	68,21
F. DOBIT ILI GUBITAK IZ FINAN. DJELATNOSTI (D-E)	-55.713	-39.097	70,18	-87.511	44,68
G. Izvanredni prihodi	0	0		0	
H. Izvanredni rashodi	0	0		0	
I. DOBIT ILI GUBITAK IZ IZVANREDNIH AKTIVNOSTI (G-H)	0	0		0	
J. UKUPNI PRIHODI (A+D+G)	605.800	633.565	104,58	631.767	100,28
K. UKUPNI RASHODI (B+E+H)	577.433	548.905	95,06	561.687	97,72
L. BRUTO DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE (J-K)	28.368	84.660	298,43	70.080	120,80
M. POREZ NA DOBIT	67	10.055		7.389	136,08
N. NETO DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE (L-M)	28.300	74.605	265,57	62.690	119,89

5.2. BILANCA

BILANCA NA DAN 31.12.2012.

POZICIJA	Stanje na dan 1. 1. 2012.	Stanje na dan 31. 12. 2012.	Povećanje Smanjenje	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPL. KAPITAL	0	0	0	
B. DUGOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	4.258.838	4.077.506	-181.332	95,74
I. Nematerijalna imovina	139.499	112.566	-26.933	80,69
II. Materijalna imovina	3.581.231	3.423.054	-158.177	95,58
III. Financijska imovina	538.108	541.886	3.778	100,70
IV. Potraživanja	0	0	0	
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	457.300	510.857	53.557	111,71
I. Zalihe	13.761	22.063	8.302	160,33
II. Potraživanja	106.785	77.928	-28.857	72,98
a) Potraživanja od povezanih poduzetnika	200	191	-9	95,50
b) Potraživanja od kupaca	85.309	71.198	-14.111	83,46
c) Potraživanja od zaposlenih	5	2	-3	40,00
d) Ostala potraživanja od države i dr.institucija	21.270	6.537	-14.733	30,73
III. Financijska imovina	41.714	22.311	-19.403	53,49
IV. Novac	295.040	388.554	93.514	131,70
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I NED. NAPL.PRIH.	3.557	3.613	56	101,57
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
F. AKTIVA UKUPNO (A + B + C + D + E)	4.719.695	4.591.975	-127.720	97,29
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	761.659	681.062	-80.597	89,42
A.1. KAPITAL I REZERVE	2.183.765	2.258.370	74.605	103,42
I. Upisani kapital	841.002	841.002	0	100,00
II. Premije za emitirane dionice			0	
III. Revalorizacija rezerve	0	0	0	
IV. Rezerve	1.280.073	1.342.763	62.690	104,90
V. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	0	0	0	
VI. Dobit ili gubitak tekuće godine	62.690	74.605	11.915	119,01
B.1. DUGOROČNA REZ. ZA RIZIKE I TROŠKOVE	6.857	3.474	-3.383	50,66
C.1. DUGOROČNE OBVEZE (I. do III.)	2.248.856	2.102.464	-146.392	93,49
I. Obveze po dugoročnim kreditima	2.239.045	2.092.653	-146.392	93,46
II. Obveze po osn. zajma	0	0	0	0,00
III. Ostale dugoročne obveze	9.811	9.811	0	100,00
D.1. KRATKOROČNE OBVEZE (I. do III.)	272.893	222.601	-50.292	81,57
I. Obveze prema dobavljačima	92.338	50.051	-42.287	54,20
II. Obveze po kreditima i vrijednosnim papirima	149.353	150.912	1.559	101,04
III. Ostale kratkoročne obveze	31.202	21.638	-9.564	69,35
E.1. ODGOĐENO PLAĆ. TROŠK. I PRIH. BUD. RAZD.	7.323	5.067	-2.256	69,19
F.1. PASIVA UKUPNO (A.1. + B.1. + C.1. + D.1.)	4.719.695	4.591.975	-127.720	97,29
G.1 IZVANBILANČNI ZAPISI	761.659	681.062	-80.597	89,42

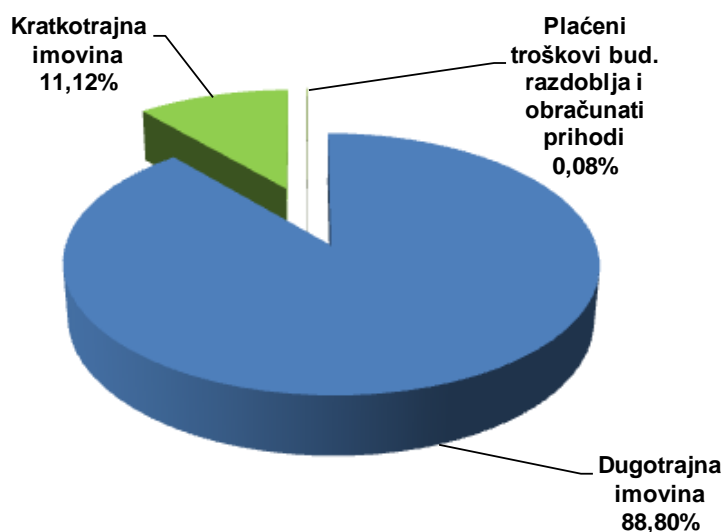
Ukupna imovina Plinacra na dan 31.12.2012. godine iznosi 4,59 mlrd. kuna što je smanjenje za 127,72 mil. kuna, u odnosu na 01.01.2012. godine.

Do smanjenja od 181,33 mil. kuna došlo je na stavci „dugotrajna imovina“ i to prvenstveno s osnove ispravka vrijednosti, odnosno godišnje amortizacije.

Istodobno je kratkotrajna imovina porasla za 53,55 mil. kuna i to na pozicijama „zalihe i novac“.

Vrijednost dugotrajne imovine društva na dan 31.12.2012. godine iznosi 4,08 mlrd. kuna ili 88,80%, dok kratkotrajna imovina iznosi 510,86 mil. kuna ili 11,20% u odnosu na vrijednost ukupne imovine Društva.

Struktura ukupne imovine Društva prikazana je u nastavku:

Strukturu ukupne kratkotrajne imovine u iznosu od 510,86 mil. kuna čine sljedeće pozicije :

- sredstva na žiro-računima i depoziti u bankama u iznosu od 388,55 mil. kuna ili 76,06%
- financijska imovina u iznosu od 22,31 mil. kuna ili 4,37%,
- zalihe u iznosu od 22,06 mil. kuna ili 4,32%.
- potraživanja (potraživanja od kupaca, zaposlenih i ostala potraživanja od države i dr. institucija) 77,93 mil. kuna ili 15,25%

Financijska imovina odnosi se na deponirana sredstva u bankama, temeljem sudske odluke o izvlaštenjima u cilju rješavanja imovinsko - pravnih odnosa.

Kapital i pričuve na dan 31.12.2012. godine iznose 2,26 mlrd. kuna. Dugoročne obveze iznose 2,1 mlrd. kuna, a kratkoročne obveze 222,6 mil. kuna.

5.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Svrha financijskih pokazatelja je dobivanje informacija o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti smatraju se pokazateljima sigurnosti poslovanja. U nastavku dajemo prikaz navedenih pokazatelja na dan 31.12.2012. godine.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI

Pokazatelji likvidnosti (koeficijent tekuće likvidnosti, ubrzane i financijske likvidnosti) pokazuju stupanj sposobnosti poduzeća da podmiri svoje dospjele obveze.

Koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi smio biti manji od 1, a koeficijent tekuće likvidnosti manji od 2. Gledajući ostvarene koeficijente na dan 31.12.2012. godine (KUL 2,20 i KTL 2,29) vidljivo je povećanje likvidnosti, u odnosu na 31.12.2011. godine (KUL 1,63 i KTL 1,68), što je rezultat smanjenja kratkoročnih obveza, te povećanja kratkotrajne imovine.

Gledajući koeficijent financijske stabilnosti valja naglasiti da on mora biti manji od 1, te je kod istoga poželjno smanjenje, za razliku od prethodna dva koeficijenta kod kojih je poželjno povećanje. Za održavanje tekuće likvidnosti izuzetno je važna veličina neto radnog kapitala koji predstavlja razliku između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Postojanje neto radnog kapitala znači da je dio kratkotrajne imovine financiran iz dugoročnih izvora, što je neophodno za održavanje likvidnosti. Sukladno tome, koeficijent financijske stabilnosti, definiran na ovaj način, uvijek mora biti manji od 1 jer se iz dijela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina. Na dan 31.12.2012. vidljivo je smanjenje koeficijenta financijske stabilnosti (KFS 0,935) u odnosu na 31. prosinca 2011. godine (KFS 0,961).

Koeficijent tekuće likvidnosti

u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31. 12. 2007.	Stanje na dan 31. 12. 2008.	Stanje na dan 31. 12. 2009.	Stanje na dan 31.12. 2010.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Stanje na dan 31.12.2012.
0	1	2	3	4	5	6
Kratkotrajna imovina	499.698	570.042	859.539	479.637	457.300	510.857
Kratkoročne obveze	69.361	86.329	348.962	353.567	272.894	222.601
KTL	7,20	6,60	2,46	1,36	1,68	2,29

Koeficijent ubrzane likvidnosti

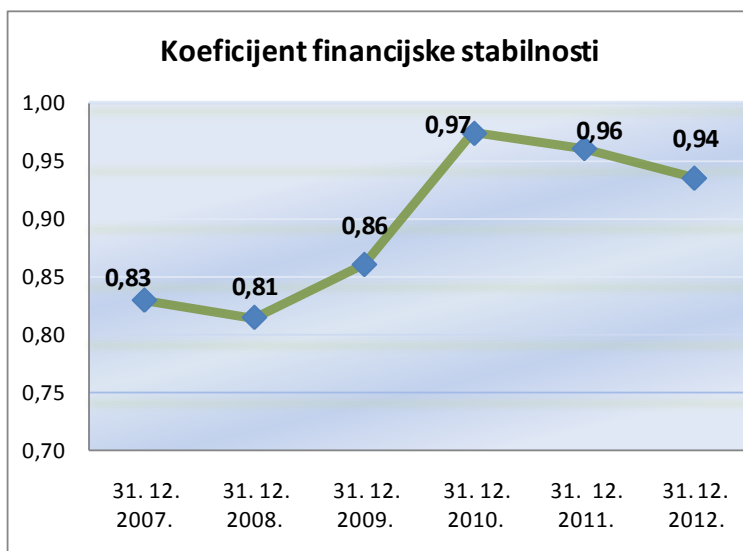
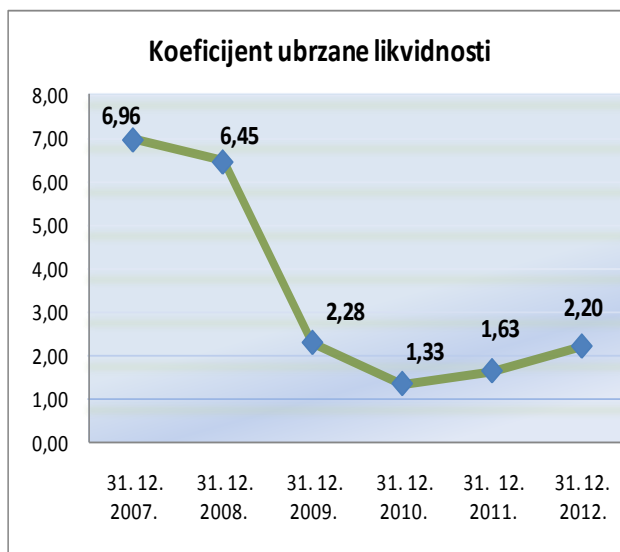
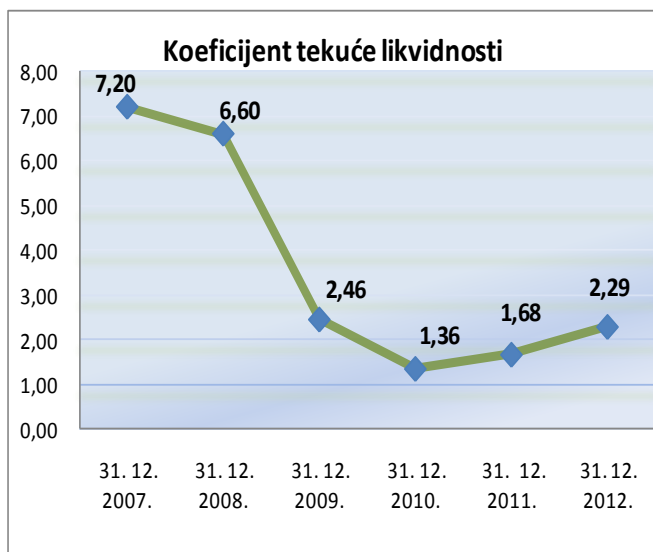
u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31. 12. 2007.	Stanje na dan 31. 12. 2008.	Stanje na dan 31. 12. 2009.	Stanje na dan 31.12. 2010.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Stanje na dan 31.12.2012.
0	1	2	3	4	5	6
Novac+potraživanja	482.996	556.605	794.831	469.860	443.539	488.793
Kratkoročne obveze	69.361	86.329	348.962	353.567	272.893	222.601
KUL	6,96	6,45	2,28	1,33	1,63	2,20

Koeficijent financijske stabilnosti

u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31. 12. 2007.	Stanje na dan 31. 12. 2008.	Stanje na dan 31. 12. 2009.	Stanje na dan 31.12. 2010.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Stanje na dan 31.12.2012.
0	1	2	3	4	5	6
Dugotrajna imovina	2.040.143	2.096.587	3.062.435	4.287.026	4.258.838	4.077.506
Kapital+dugoročne obveze	2.462.427	2.577.050	3.561.989	4.400.783	4.432.621	4.360.834
KFS	0,829	0,814	0,860	0,974	0,961	0,935

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliki je udjel obveza u ukupnoj imovini, odnosno upućuju na strukturu kapitala poduzeća na određeni dan. Pod strukturom kapitala podrazumijeva se odnos vlastitog i tuđeg kapitala. Poželjna je što niža vrijednost pokazatelja, odnosno što niža zaduženost. Udjel ukupnih obveza u ukupnoj imovini na dan 31.12.2012. godine iznosi 50,63% što pokazuje da je razina zaduženosti smanjena u odnosu na stanje od 31.12.2011. godine, ali se mora naglasiti da i dalje prelazi okvire standarda (50%).

Također je i u ostalim tabelama prikaza koeficijenata zaduženosti primjetan lagani pad zaduženosti, a razlog leži u smanjenju obveza po osnovi zajmova. Kod koeficijenta financiranja vidljivo je da je Plinacro zadužen iznad vrijednosti vlastitog kapitala (standard 1:1), odnosno da je tuđi kapital za 3% veći od vlastitog kapitala.

Koeficijent zaduženosti

u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31. 12. 2007.	Stanje na dan 31. 12. 2008.	Stanje na dan 31. 12. 2009.	Stanje na dan 31.12. 2010.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Stanje na dan 31.12.2012.
0	1	2	3	4	5	6
Ukupne obveze	744.424	756.892	1.857.761	2.565.390	2.521.749	2.325.065
Ukupna imovina	2.540.010	2.666.652	3.921.989	4.769.112	4.719.695	4.591.975
KZ	29,31%	28,38%	47,37%	53,79%	53,43%	50,63%

Odnos duga i kapitala (koeficijent financiranja)

u 000 kn

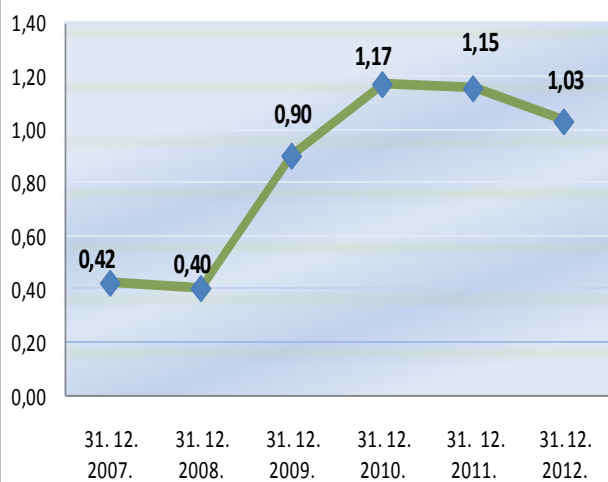
OPIS	Stanje na dan 31. 12. 2007.	Stanje na dan 31. 12. 2008.	Stanje na dan 31. 12. 2009.	Stanje na dan 31.12. 2010.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Stanje na dan 31.12.2012.
0	1	2	3	4	5	6
Ukupne obveze	744.424	756.892	1.857.761	2.565.390	2.521.749	2.325.065
Kapital i pričuve	1.793.354	1.908.041	2.053.190	2.188.960	2.183.765	2.258.370
koeficijent financiranja	0,42	0,40	0,90	1,17	1,15	1,03

Odnos između tuđih i vlastitih sredstava

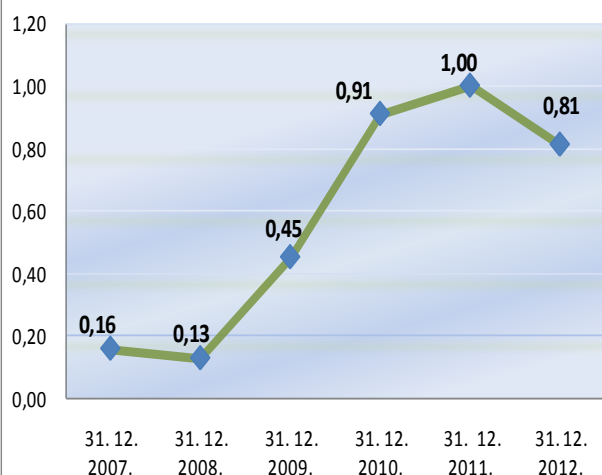
u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31. 12. 2007.	Stanje na dan 31. 12. 2008.	Stanje na dan 31. 12. 2009.	Stanje na dan 31.12. 2010.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Stanje na dan 31.12.2012.
0	1	2	3	4	5	6
Dugoročne i kratkoročne obveze po osnovi zajmova - novac	279.870	239.775	931.431	1.996.827	2.184.995	1.832.700
Kapital i pričuve	1.793.354	1.908.041	2.053.190	2.188.960	2.183.765	2.258.370
Gearing	0,16	0,13	0,45	0,91	1,00	0,81

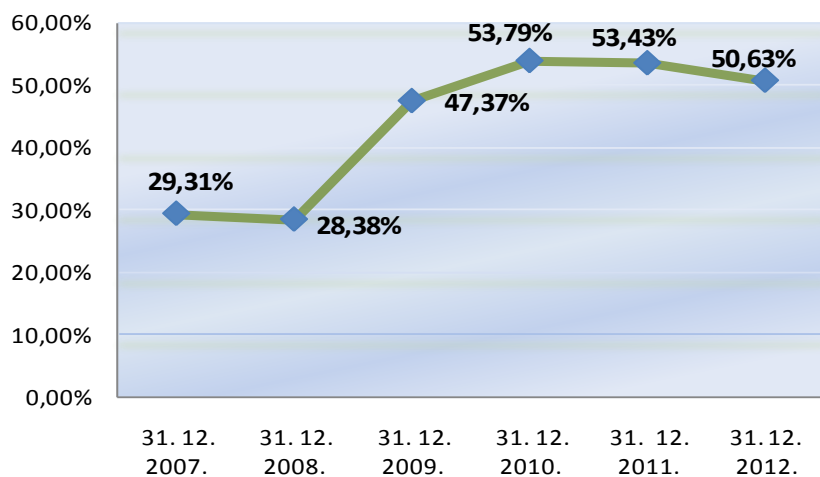
Odnos duga i kapitala

Odnos između tuđih i vlastitih sredstava

Koeficijent zaduženosti

5.4.TOK NOVCA

Novčani tok za izvještajno razdoblje 2012. godine iskazuje sljedeću strukturu ostvarenog neto-novca:

u 000 kn

Struktura	Ostvareno 2012.
1	2
Poslovne aktivnosti	645.564
Investicijske aktivnosti	-137.324
Financijske aktivnosti	-414.726
Neto-povećanje novca	93.514

U navedenoj strukturi neto-novca vidljivo je da je Plinacro u izvještajnom razdoblju ostvario povećanje novca i novčanih ekvivalenata za 93,51 mil. kuna.

Poslovne aktivnosti - novčani primici iz poslovnih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 946,12 mil. kuna, a izdaci 300,56 mil. kuna, što rezultira povećanjem od 645,56 mil. kuna neto-novca od poslovnih aktivnosti.

Investicijske aktivnosti - ukupni novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti za navedeno razdoblje iznose 174,72 mil. kuna, a odnose se na plaćanje računa po osnovi investicijskih ulaganja (nabava dugotrajne imovine). U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti smanjili su se za 198,9 mil. kuna, odnosno 53,24%, a razlog je smanjenje ulagačkih aktivnosti.

Financijske aktivnosti - novčani primici od financijskih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 1,25 mlrd. kuna. Isti se odnose na aktivnosti vezane uz plasman slobodnih novčanih sredstava, priljev po osnovi kamata na oročena financijska sredstva u poslovnim bankama, te na ostale primitke od financijskih aktivnosti. Izdaci od financijskih aktivnosti iznose 1,66 mlrd. kuna, a odnose se na aktivnosti vezane uz plasman slobodnih novčanih sredstava, troškove financiranja, te na otplatu glavnice kredita. Iz navedenih financijskih aktivnosti nastalo je smanjenje neto-novca u iznosu od 414,73 mil. kuna.

IZVJEŠĆE O NOVČANOM TOKU

(u 000 kn)

Naziv pozicije	Ostvareno 2011.	Ostvareno 2012.
1	2	3
NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od kupaca	723.657	715.446
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i sl.	0	0
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	1.984	1.339
4. Novčani primici s osnove povrata poreza	14.700	0
5. Ostali novčani primici	3.945	229.335
I. Ukupno novčani primici od poslovnih aktivnosti	744.287	946.119
1. Novčani izdaci dobavljačima	133.158	148.559
2. Novčani izdaci za zaposlene	56.250	59.929
3. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	1.506	1.629
4. Novčani izdaci za kamate	40	26
5. Novčani izdaci za poreze	69.057	86.794
6. Ostali novčani izdaci	40.054	3.619
II. Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	300.064	300.555
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	444.223	645.564
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	0	0
NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	0	261
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	0	0
3. Novčani primici od kamata	0	0
4. Novčani primici od dividendi	35.541	37.139
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	285	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	35.826	37.400
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	373.515	151.368
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	100	23.356
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	373.615	174.724
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	337.789	137.324
NOVČANI TOK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	140.931	0
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	628.937	1.247.918
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	769.868	1.247.918
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	133.264	149.419
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	67.885	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	93.508	90.787
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	584.974	1.422.437
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	879.631	1.662.644
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	109.763	414.726
Ukupno povećanje novčanog toka		93.514
Ukupno smanjenje novčanog toka	3.330	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	298.369	295.040
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata		93.514
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	3.330	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	295.040	388.554

6. RIZICI

Osnova za planiranje i provođenje svih mjera kojima bi se osiguralo stabilno poslovanje jest da se sustavno prate i analiziraju potencijalni rizici, i to ponajprije:

Operativni rizik: rizik predstavlja procjenu mogućnosti akcidenata, ispada dijelova transportnog sustava iz rada, većih incidentnih propuštanja i procjenu njihova utjecaja na ljude, okoliš i imovinu Društva. Specijalističkim mjerenjima i analizom podataka pravodobno se otkrivaju potencijalno rizična mjesta, a višegodišnjom realizacijom održavanja transportnog sustava operativni se rizik minimalizira i preusmjerava na dijelove sustava s bitno manjom osjetljivošću. Operativni rizik, kao posljedica aktivnosti trećih osoba, u blizini ili u zaštitnom pojasu transportnog sustava, trajno je prisutan. Isti se smanjuje redovitim obilascima trasa, snimanjem iz zraka i obavještanjem nadležnih institucija o rizičnim aktivnostima. Iskustvo pokazuje stalan napredak u njegovu uklanjanju.

Rizik tržišta usluge transporta plina: porast potrošnje plina ne kreće se u planiranim okvirima, već je u 2012. godini zabilježen daljnji pad. Razlozi za to su rast cijene prirodnog plina, smanjenje privredne aktivnosti industrijskih potrošača, te usporena dinamika razvoja distribucijskih područja i priključenja novih potrošača plina. Ovo se posebice odnosi na sektor industrijskih potrošača (veliko odstupanje od Strategije energetskog razvitka RH). Pritom je važno napomenuti da ograničenja potrošnje s aspekta operatora transportnog sustava i raspoloživih transportnih kapaciteta nema.

Kreditni rizik: u skladu s praksom financijskog izvještavanja kod ovog se rizika ponajprije misli na urednu naplatu potraživanja od kupaca, koja u slučaju da se obveze ne podmiruju uredno može dovesti do bitnih financijskih teškoća, tj. kreditiranja kupca. Svrstavanjem kupaca u kategorije rizičnosti, a samim time i pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja (zadužnice, mjenice, bankarska garancija) stvorili su se uvjeti u kojima Plinacro može zaštititi svoj položaj u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja.

Valutni rizik: Plinacro otplaćuje inozemne kredite koji su nominirani u eurima, te je iz tog razloga podložan riziku negativnog utjecaja tečajnih razlika, odnosno fluktuacije tečaja. Riječ je o značajnoj valutnoj izloženosti kroz kreditne obveze.

Uzevši u obzir da Plinacro svoj cjelokupni prihod ostvaruje u kunama, a kreditne obveze podmiruje u eurima, zbog smanjivanja rizika na najmanju moguću razinu tvrtka dio slobodnih novčanih sredstava, u obliku depozita, plasira u eurima, a dio u kunama. Depoziti u valuti EUR namijenjeni su većinom za podmirenje obveza sukladno kreditima inozemnih banaka čija su dospjeća dva puta godišnje (svibanj i lipanj, te studeni i prosinac).

Prikaz ukupnih obveza po inozemnim kreditima za razdoblje od 2011. – 2014.g.:

u 000 eur

BANKAKREDITOR	2011	2012	2013	2014
EIB 1	7.785	9.419	9.333	9.077
EIB II	7.055	7.201	7.201	19.396
EBRD	15.711	15.258	14.798	14.343
UKUPNO	30.551	31.878	31.332	42.816

Rizik likvidnosti: međusobna usklađenost priljeva i odljeva sredstava, te time osiguranje dostatnih sredstava za podmirenje svih dospjelih obveza aktivnosti su kojima se u Plinacru kontinuirano upravlja rizikom likvidnosti.

7. VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE

Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske, 5. travnja 2013. godine razriješana je dotadašnja peteročlana Uprava i imenovana nova, tročlana Uprava Društva.

1. svibnja donesena je „Odluka o osnovama organizacije Plinacro d.o.o.“ kao i pripadajuće „Odluke o mezoorganizaciji“ makroorganizacijskih jedinica, da bi se unaprijedilo i racionaliziralo poslovanje Društva.

29. travnja 2013. godine ishođena je Uporabna dozvola za IV dio plinovodnog sustava Like i Dalmacije, te je isti pušten u rad 13. svibnja 2013.

Sukladno Zakonu o tržištu plina, 9. svibnja 2013. godine, Plinacro d.o.o. je predao Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji „ZAHTJEV ZA CERTIFIKACIJOM TVRTKE PLINACRO SUKLADNO ČLANKU 14. ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA“.

Sukladno Zakonu o tržištu plina izrađen je i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji dostavljen „DESETOGODIŠNJI PLAN RAZVOJA PLINSKOG TRANSPORTNOG SUSTAVA REPUBLIKE HRVATSKE 2014.–2023.“

Stalno arbitražno sudište pri Hrvatskoj gospodarskoj Komori odbilo je tužbu tvrtke Montmontaža-plinovodovod d.o.o.

**predsjednik Uprave
mr. sc. Marin Zovko**